

VASÁRNAP

NYILVÁNOS
ADATOK

ÁRA 1500 KORONA

**POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 15. szám.

Vasárnap, április 11.

A kenyér gondjai.

Sok a panasz, hogy kevés a pénz a falvakban. Jó volt a termés, még sincs pénze a gazdának. Nem csoda, mert a gabonának lement az ára, a bort nem keresik, a marhát, a sertést megint csak olcsón lehet eladni. Csak az adó nem ment lejjebb. Pénztelen világ járja manapság. Ha politikára akarnánk kihasználni a dolgot, bizony azt mondanánk rá, hogy a pénzügyminiszter, meg — hogyis szokták mondani a hivatásos politizálók? —

«az átkos kormány» az oka mindennek. De nem akarunk senkit se félrevezetni. Az igazság az, hogy egész Európában olyan pénztelenség uralkodik, mint nálunk. Németországban talán még nagyobb bajban van a mezőgazdaság. A szomszédos Ausztriában meg legalább tízszer annyi a munkanélküliek száma. Nem különleges magyar baj ez a pénztelenség, hanem világjelenség. Mi lehet ennek az oka? A háború koldussá tette Európát, adósságba döntötte a győzteseket is és rengeteg értéket pusztított. Ezt sınılyi az egész világrész.

A Faluszövetség Jajoskomáromi fiókszövetségének vezetősége.

Középen Meskó Zoltán ny. államtitkár, nemzetgyűlési képviselő, a Faluszövetség társelnöke, Schmitz Mihály, a fiókszövetség elnöke és Kolozsváry Árpád, a fiókszövetség elnöke, foglalnak helyet.

Még szerencse, hogy nálunk a mezőgazdaság biztalan erősödik, külforgalmunk kedvezően fejlődik s a belső tökélepközödés szépen halad előre. Az első között lehetünk, amely országok legelőbb kiheverik az európai gazdasági válságot.

Ma láthatja mindenki, hogy csakugyan a mezőgazdaságból táplálkozik az egész ország. A gazdának nincs pénze, nem tud elég napszámot adni a munkásnak sem. A kereskedőnek kevés a forgalma s az iparos se kap elég munkát. A mezőgazdasági termények ára leszaladt. Mi következik ebből? A gazda csak úgy bírja folytatni a gazdálkodást, ha a termelési költségek is leszaltnak. Mert, ha kevesebb költséggel termel a gazda, akkor nem okoznak gondot az olcsó termény- és állatárak. A napszám olcsóbb. De az iparcikkek ára is kell, hogy lejjebb szálljon. Lejjebb is száll, mert a francia, meg az osztrák kereskedelmi szerződés már hozza az olcsóbb ipari árut. Az iparos olcsóbban jut a fegyártmányhoz s olcsóbb árakat tud majd szabni. Nem baj: több rendelese lesz. De szükség van még arra is, hogy a kölcsön-pénzt olcsóbb kamatra adják. A gazda nem bír megélni tizenhatszázalékos hitellel. A kamat tönkreteszi a gazdaságot. Úgy halljuk, Németországban fordulat érzhető. A pénzüket pénzbőség kezd fölváltani. Már 6% mellett is kínálnak pénzt. Ez a hullám, ha igaz, hozzánk is el fog jönni. Olcsó kölcsönrel cserélheti ki a gazda, a mai veszetten drága adósságot.

Igy egyenlítik ki lassanként egymást a dolgok. A kenyér gondjait megosztja gazda, munkás iparos, kereskedő és tisztviselő. Jó, hogy már kitavaszkodott. A földmunka is megindult. A kormány a víztársulatoknak a tavalyi 200 milliárdon felül újabb 115 milliárd korona kölcsönt adott földmunkákra. Az építkezésekre is több száz milliárdot fordítanak. Utakat épít az állam. Mintha saját testvéreinkről lenne szó, úgy örülünk, hogy a derék magyar munkások a Faluszövetség taborában keresethez jutnak. Most is bebizonyosodik, hogy nem azok adnak kenyeret, akik a szakszervezeti adó fejében milliárdokat harásolnak össze a munkásoktól, hanem azok, akik a nyomorúságból nehéz munka árán évek óta sikerrel vezetik ki az ország szekerét. Ha ezt a becsületes munkát nyugodtan folytathatják az ország vezetői s nem zavarja meg őket az országrontók akadékoskodása, akkor a mai nehéz kenyérgondok egyre enyhébbek lesznek.

Budapest, április 10.

A „szerb-magyar köztársaság” hősei.

Hajrudí deveseri követ már egészen befejező a levitézlett októberista politikusoknak virágoskorral való fogadásába, mint könyi gyerek a tökvágásba. Csak jéher ruhát nem ölt a jó fiú, különben egész mulatságos politikai szűz lehet szagos csokrával. Multkor a debreceniek szomorú múltú októberista képviselőjének nyújtott tiltomót, most pedig a baranyai megszállás alatt megtévedt Lovász Márton él sietett sajátos virággalátalával. Mivel is érdemelte ki Hajrudítól ezt a jéheruhás bókot a baranyai gyászpolitikus? Még emlékszünk rá. A szerb megszállás alatt Lovász elnöklete alatt mondott ki a pécsi kommunisták, hogy a szerb megszállás meghosszabbtá:át kéri s Baranyamegyéből

külön «szerb-magyar köztársaságot» alakítanak. Minden magyar nok pirul az arca, mikor ezt a szégyenletes emléket fölírdzi a szokott politikus visszatérése. Csak a «függelenségek» csífoló Hajrudí-párt üdvözli bokréttával. Ilyen az ő függelenségi politikája. Nem is hisz nekik egy magyar ember se, csak azok az «éltársak», akik, amikor ideje volt, sohase voltak függelenségek.

A szabadság szélhámosai. Megdöbbenéssel értesülünk róla, hogy egy budapesti gépgyárban megint vésre vertek egy tisztességes munkást, mert nem akart belépni a szociáldemokrata szakszervezetbe. Ugy tudjuk, hogy ma nincs kommunista uralom, sőt még a szociáldemokrata nagyságos képviselő urak sem ülnek miniszteri székekben. Mégis üldözik azt a munkást, aki nem akarja eladni lelkét a vörösnek és nem fizet adót a szakszervezeti vezéreknél. Ma tehát nincs szabadsága a munkásnak, mert csak akkor dolgozhatik nyugodtan, ha a szociáldemokrata szakszervezet jármába hajfja a nyakát. A munkások szabadságát megölik azok, akik a parlamentben és a népgyűléseken leghangosabban követelik a szabadságot. A szabadság szószólóinak merik magukat hirdetni, holott nem mások, mint a szabadság szélhámosai. A magyar földművelő polgárság nem nézheti öbötlet kezekkel, mint hull a vére munkástelevérének, amiért nem akarja vörös igába hajtani fejét. «Ma nekem, holnap neked!» A Faluszövetség összes fiókjai sürgessék képviselőik-től a munkaszabadság törvénybeiktatását. Börtönbe velük, akik a munkástól etrabolják a kenyér szabadságát! Követeljük összes gyűléseinkben, hogy a kereskedelmi miniszter sürgősen terjessze elő a munkaszabadságról szóló törvényjavaslatot. Ne várjunk, míg újra bevörösödik...

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A nagyhét ünnepies hangulata — de még inkább az, hogy a nemzetgyűlés nem tart üléseket — jótékony csendet és nyugalmat parancsolt a szenvedélyeknek. Nem hangzik a vásári lárna, nem süvöltöz az alattomos rágalom s nem ólálkodik az önzetlenség ruhájába öltözött bosszúvágy a közélet porondján. Felfüggesztették Pallavicini mentelmi jogát s ezzel megadatott az alkalom, hogy álljon elő a bizonyítékokkal s ne gyanúsítson kötelesség nélkül, mely minden becsületes embert arra kötelez, hogy adja is urát szavának, tetteinek.

A látszatot csend nagy munkák előkészítését takarja. A magyar közélet számtalan kérdésének megoldását kell előkészíteni. Ezek között elsősorban áll

az úgynevezett titkos társaságok kérdése.

Minden társadalomban megvannak a törekvések, hogy egyforma gondolkodású emberek szövetségre lépnek tervek megvalósítása érdekében. Sajnos, ezek a tervek igen sokszor nem a közjót célozzák, hanem egyéni érdekek elősegítését. Így aztán beteges állapotokat teremtenek. A forradalmak kihatásaként keletkeztek nálunk is ilyen titkos szövetezések, melyeknek célja eleinte a közrend fenntartása volt, ma már azonban, mikor a rendezett viszonyok visszatértek, épen a közrendet veszélyeztetik a titkos társaságok, mert erejükben elbizakodva, sokszor a törvényes hatalommal is szembeszállanak s olyan helyzeteket teremtenek, amelyek káros hatással vannak az egész nemzetre.

Épen ezért örömmel kell üdvözölni a miniszterelnök elhatározását, hogy minden titkos társasággal le kíván számolni s ebben — elismerjük, nagyon nehéz munkában — számíthat minden tisztességes ember támogatására.

Nagy érdekeket érint a

magánalkalmazottak nyugdíjgyének a rendezése is, vagyis valorizációja.

Két nagy érdekcsoport áll szemben. A nyugdíjasoké s a tőkéseké, legyenek azok részvénytársaságok vagy bár-

mely más név alatt működő társulatok. Az emberi méltányosság megköveteli, hogy emberi sorsot biztosítson a munkában eltöltött évek után a szorgalmas, becsületes alkalmazottaknak s hamis okoskodásokkal ne húzzon ebből újabb hasznót a spekuláció. Legyen kevesebb a vezérigazgatók, az igazgatósági tagok óriási jövedelme és fizetése, de jussanak emberi élethez az alkalmazottak. Igazságot kívánunk ebben a kérdésben.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Romániában — mint már megírtuk — lemondott Bratianu kormánya s helyébe jön az új, melynek miniszterelnöke Avarescu. Természetes, hogy ezzel kapcsolatban új választásokat kell kiírni, mivel a parlament többsége nem áll az új kormány mögött. Minket annyiban érdekel ez a kérdés, hogy milyen változásokat hoz ez magával magyar véreink sorsa tekintetében egyrészt, másrészt pedig, hogy mennyiben lesz befolyással a velünk való érintkezésre. Sajnos, nem lehetünk valami rózsás reményekkel, mivel Avarescu már volt máskor is kormányos s a magyar ügyekkel szemben nem sok megértést és jóakaratot tanúsított. Mindenesetre figyelemmel kell kísérni az új eseményeket, melyek jót is hozhatnak magukkal.

Súlyos válsággal küzdődik a Pacics-kormány is Szerbiában. A horvátok Radics István vezetésével még a múlt évben szövetséget kötöttek Pacicsékkal s ennek folytán közös kormányt alakítottak. Állandó volt a két irány között a surlódás, a viszálykodás, amely im most válságra vezetett. Radicsék a parlament összehívását követelték április 8-ra, amit Pacics és pártja nem akar teljesíteni, mert bizonyos kényesebb személyi kérdéseket kell még előbb rendezni, amely kérdések Pacics fia és Stojadinovics osztályfőnök között keletkeztek. Ez ellentét oly nagy Radics és Pacics között, hogy a kormányválság elkerülhetetlennek látszik s nem lehetetlen, hogy az öreg róka, Pacics, félretolásával nyer megoldást.

Április 4-én kezdődik Párisban az oroszok világkongresszusa, amelyen a különböző pártokhoz tartozó orosz emigránsok fognak megjelenni; ezen a kongresszuson megalakítják az orosz centrálét, kidolgozzák az új nemzeti Oroszország államprogramját s egyesítik mindazokat, akik a kommunista-bolszevista uralmat meg akarják dönteni Oroszországban.

Egyébként a világ többi államában is a nagyhét csendje uralkodott.

A 'Talpra Magyar' című hazafias darab szereplői Méntőn.

A méntői Népfőiskolások Széchenyi Szövetsége március hó 15-én igen nagyszíkes műkedvelő előadást rendezett. Képünk a szereplőket mutatja be. Felső sor: (balról-jobbra) Szommer Mátyas, Józsa Vince, Turi József, Pápai István, Horváth Dezső, Marosi István, Kelemen Dezső. Alsó sor: Pinter Erzsébet, Tomogács Teréz, Marosi Erzsébet, Klauz Gizella és Szabo Mariska. A pompás előadást Rode Imre kántortanító rendezte.

A nádujfaluasi levente egyesület műkedvelői. Középen Csiffáry Ágoston és Parag János rendezők.

MEZŐGAZDASÁG

A méhfű termesztése. Irta: Horti István.

A kiszáradt nagyon érdemes felkarolni a méhfű termesztését, ha annak levélfosztását, amely könnyű, de hosszadalmas, pepecselő munka és egyéb gondozását, saját asszonypévével és gyermekeivel tudja elvégeztetni. Ha csak tehetjük, okvetlen létesítsünk tehát egy kisebb méhfűtelepet házunk tájéka környékén! Belőle nagyon szép mellékjövedelemre számíthatunk.

A méhfű vagy citromfű (*Melissa officinalis*) évelő gyógynövény, amely évről-évre nagyon jól kitélel; voltaképpen félcsérje, mert töve kevésbé megfásodik s évente friss és zöldes hajtásokat bocsát. Szára 50—100 cm-nyire magasra is megnő s leveleivel együttesen világos zöld színű. Virágzása június végén kezdődik; virágai fehérek és igen aprók. Az egész növénynek a szaga, mely hasonló kissé a citroméhoz, nagyon erős és kellemes szokott lenni; szagát különben a benne foglalt citromszagú illanó-olajból kapja.

Nálunk vadon nem nagyon terem, de mivel jó méhlegelőt szolgáltat, azért kertekben, főképen méhesek közelében is szokták ültetni. Virágairól mézet szednek a méhek, szagos leveleivel pedig rajfogás idején szokás bedörzsölni a méhkasokat. A termesztett méhfűnek nagyobb az olajtartalma, mint a vadon termőnek. Száritott leveleit (folia melissae citratae), amelyek nagyon kelendők, teának használják a gyógyszerzatban. Olaja pedig a szesz és víz szagosítására szolgál.

A méhfű megerem majdnem mindenféle talajban, de mégis legjobban díszlik a jó erőben lévő, üde kerti földben; különösen kedveli a kövér, kötöttebb természetű és nem nagyon száraz talajt; legszebben növekedik tehát a partosabb, napsütötte és szárazabb, lapályos fekvésű helyeken. A túlságosan nedves földet azonban nem szereti; a vize nyos területen csakhamar kivész.

A méhfűvet magról nevelt palántákkal is szaporíthatjuk, de jobb és gyorsabb eredményt érhetünk el, ha töosztás útján nyert dugványokról történik — áprilisban — az ültetése vagy szaporítása. A magot különben előbb langyos vízben áztatjuk 24 óráig s aztán kissé megszáritjuk és így vetjük el a kerti földbe. A mag kikeléséig néhányszor megöntözzük a bevetett ágyat, vagy pedig letakarjuk, hogy ki ne száradjon, mert máskülönben nagyon ritkásan kel ki a méhfű. Azt a termőtalaajt, mely a palánták vagy tövek kiültetésének állandó helyüld szolgál, őszi szántással vagy ássával és tavaszi porhanyítással gondosan elő kell készíteni. Ha 4—5 cm-nyire megnöttek a fiatal palánták,

akkor már kiülthetjük azokat, még pedig — épen úgy, mint a töosztás útján nyert töveket — egymástól 35—40 cm növény- és sortávolságra.

Hogy el ne gazosodjék a méhfű, a nyár folyamán rendszeresen gyemláljuk és 2-szer vagy 3-szor megkapáljuk. Ajánlatos a 2-ik év elején korán tavasszal, vagy annak végén késő ősszel érett trágyával vagy pedig komposzttal fölül-trágyázni. Az egyszer betelepített méhfű 4—5 évig egy helyben maradhat és jól is terem, de aztán igen tanácsos más területre áttelepíteni, mert különben sokat veszít az értékeiből (zamatjából), sőt meg is ritkul.

A méhfűvet az első évben egyszer, kedvező időjárás esetén kétszer, de a következő években háromszor is levághatjuk. Május végén vagy júniusban ugyanis, amikor megkezdődik a virágzása és körülbelül 30 cm-nyire megnőtt, jó száraz időben sarlóval vagy kaszával learatjuk levelestől és száraztól. Ajánlatos korábban végezni a learatását, mert később esetleg megragyasodik és így csakis másodrendű árút szolgáltat; ilyenkor vékonyabb még a szára is és azt levelestől megszáritva — fosztatlanul, tehát szárazan is eladhatjuk.

Vigyázzunk azonkívül a vágásnál, hogy össze ne gyűrjék és nyomás sem érje. Ezen okból legjobb azt rögtön lazán kosárba rakni és letakarni vagy mielőbb tető alá vinni, hogy a napfény meg ne süssé (mert ettől hamar megfeketedik), aztán árnyékos helyen lefosztjuk róla a leveleit, amelyekhez a szárvégeket is adhatjuk és azokat széttergetve — szellős padláson — megszáritjuk. Így nyerjük az elsőrendű árút! A hibás leveleket és a vastag szárazakat ellenben külön szárogatjuk meg, amelyek aztán másodrendű termést adnak. Észözések után vízesen vagy harmatosan nem tanácsos a méhfűvet learatni. Kedvező talajon — mint már említettem — egy nyáron 3-szor is levághatjuk, mert mindannyiszor újból kihajt és így holdanként 6—8 mm száritott termést is adhat, amelynek elsőrendű árúját igen jó áron értékesíthetjük.

Gabonafutrinkarágta foltok.

Irtá: Kadocsá Gyula.

Most, hogy kítavasodott, ismét szembetűnnek a gabonafutrinka lárvájától (kukacától), az úgynevezett 'csöcsésárolótól' elpusztított foltok. A gabona után vetett gabonában az egész táblán találhatók ezek a kisebb-nagyobb kopasz foltok, amelyek az őszi vetés teljes vagy legnagyobb részben kipusztult. Ha az új gabona a régi tábla szomszédságába került, a kártétel a régi tábla felé eső szélén, hosszú sávban tűnik szembe. A pusztulás most tavasszal még növekszik, mert a kukac már felébredt téli álmából s újra megkezdte munkáját. A foltok, illetőleg sávok tehát még nagyobbodnak. A csöcsésároló mintegy május közepéig még, amikor bábbá, majd bogárrá alakul, amely a gabonaszemek tejeseése idején a felszínre jön. Ne várjuk tehát egyelőre a kártevés megszűnését. Igaz, hogy később a folt növekedése egyre lassúbb tempóban halad, mert a megerősödött, dús sarjadzású növényvel a kártevő nem végezhet már olyan hamar, mint az őszi gyengébb fejlődésűvel.

A kártevő kukac, a csöcsésároló, a földben, egy kis meredek aknában tanyázik s ebbe húzza be a gabona sását. A rost-

közi puhább részeket kieszi, míg a rostokat összegyömöszöli. Ez igen jellemző kártétel, amiről könnyű felismerni a jelenlétét, még ha nem is látjuk. Ha kissé utánaásunk, hamarosan felszínre kerül a kukac is, amelynek feje és nyaka barna, a háta pedig ugyancsak barnaszínű, tojásdad alakú pajzsocskák sorát mutatja; a hasa fehéres. Most már jókora, mintegy 2 cm hosszú. Ősszel még apróka volt, a pusztítása sem tűnt mindjárt szembe, csak az ősz vége felé, amikor a gabona egyre ritkult. Most tavasszal, a megrágot tövek téli teljes elszáradása után még szembetűnőbb lett az őszi kár.

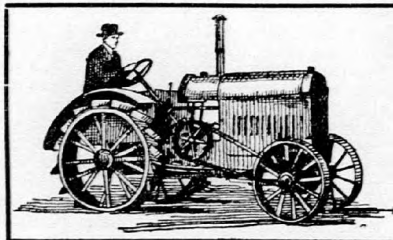
Május végén a bábból kikelt bogár, mely koromfekete színű s akkora, mint egy középnagy babszem, rövidesen a tejesező gabonaszemekre veti magát. Ezeket rágia, miközben sokat kítúr s a földre hullat. Ez a kártevés főleg az árpakalászonok tűnik szembe, melyeken a maghianyt nem rejtik el tömött, dús polyvak. Tehát maga a bogár is tesz kárt, amit azonban tetemesen felülmúl a kukac kártevése. A bogár augusztus vége felé üli nászát; petéit rendszerint a volt gabonatabla földjébe rakja. Ha tehát ide újra gabona kerül, akkor a petéből kikelt kukacnak könnyű a sora. Ha a szomszédságba került az új gabona, a kukac átvándorol oda s ezért mutatkozik ilyen esetben a tábla szélén a kár, mert ott tört be s onnan rágia befelé a gabonát.

Gabonafutrinka évről-évre akad. Különösen olyan helyeken szaporodik el nagyon, ahol nem követnek rendszeres vetésgörög. Főleg az árpa után vetett búza szenved sokat. Tehát sohase vessünk gabonát gabona után. De amennyire lehetséges, törekedjünk arra, hogy az új gabona a régi szomszédságába se kerüljön. Ezt a régi szabályt léptenyomon hallják hangoztatni gazdáink; helyeslik is, és mégis nagyon gyakran vétének ellene. Ahol futrinkák van, ott e szabályt nem tartották meg. A helytelen vetésgörög hibabizonyossággal követi a futrinka kártevését.

Ha már sehogsem lehet elkerülnünk azt, hogy kalászt kalászos kövessen, legalább idejekorán igyekezzünk a feltétlenül bekövetkező kárt enyhíteni. Ezt elérhetjük a tarló mielőbbi lebuktatásával, majd kizöldülése után a mely keverőszántással. Előzőleg azonban járassuk meg gyakran a kizöldült tarlöhántást sertéssel, hogy az kiszedje a már ott lappangó s az 'árvagabonával' táplálkozó kukacokat.

Ha ősszel még idejében észre vesszük a csöcsésároló pusztítását az új őszi vetésben, megállíthatjuk további garázdálkodását a dohánylúgos oldattal történő permetezéssel. A folyadék úgy készül, hogy 1 hl vízbe belekeverünk 300—350 gramm tiszta nikotint tartalmazó dohánylúgot (ha tehát a dohánylúg 10%-os, akkor 3—3.5 kg-ot keverünk bele). A fertőzőtt területrészt s a körülötte levő ép vetésből mintegy két-három lépésnyi sávot megpermetezzünk, hogy a méreg a gabona sására tapadjon s így a belőle rágó csöcsésároló elpusztuljon. A permet ködszerűen hulljon a növényre, hogy minél több maradjon a leveleken. Tanácsos ezért a permetezést megismételni, lehetőleg azonnal az első permetezés után, mielőtt az megszáradt. Ha a szomszédos tábla felől tör be a csöcsésároló, csak a tábla szélét kell néhány lépésnyi szélességben megpermetezni.

A permetezés sem nyújt teljes sikert, csakis a bajt enyhíti, mivel a legmondosabban végrehajtott permetezés mellett is sok levélre nem jut, vagy csak kis mennyiségben, méreg. Azért inkább arra törekedjünk, hogy rendes vetésgörög kövessünk, nemcsak a futrinka, de egyéb kártevők s az okszerű talajkihasználás miatt is.

Mc GORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőny cím: «Débert Budapest».
Telefon: Lipót 909—51 és Lipót 909—89. — Alapítva 1883.

Hogyan tisztogassuk állataink szőrözétét? Ha a szőrököntés az út sarajval vagy bélsárral erősen szennyezett, akkor az állatnak illeto részét előbb langyos vízzel le kell mosni, majd megszáritani s csak így hozzáfogni a kefékkel való tisztogatáshoz. A tisztogatást lehetőleg az istálló kívül végezzük, hogy a kivet por ne szennyezze az istálló légirét és az esetleg kihulló paraziták (tetvek, rühök) ne jussanak vissza az állatokra. Némely ideges, csiklandós állatot a tisztogatás nagyon fölzigat, minek következményeképp túlmohón nyel, nem rág, a takarmányt a jászolból kiszórja stb. Az ilyen egyedet etetés előtt vagy után kell tisztogatni. A kefélest a szőrzet fekvése ellen irányuló csutakolás előzze meg, mi a szőrök közé beragadt piszokkéregget meglazítja. Ezt követően a szőrzet mentén vont kefe már könnyen és teljesen el tudja a piszoktörmeléket távolítani. (A vakaró csak a kefeszálak közé tapadt piszokanyagnak eltávolítására, tehát a kefe tisztítására használható.) Németországban már géppel hajtott kefehengerek (Hauptner), Amerikában pedig perszívó gépek is használatosak állatoknak, elsősorban lovaknak tisztogatásánál. A természetes testnyílások (szem, orr, száj, vaszóra, hüvely, végbél) környékét szivaccsal vagy puha posztódarabbal szokás tisztán tartani.

A burgonya-vetőgumó. A vetőgumó kiválasztásánál ügyeljünk arra, hogy ne legyen még kicsirázott, legyen kellő nagysága, jól beérett és föltétlenül egészséges.

A sötét pincében kinőtt, különben is halvány, gyenge, erőtlen csirahajtás letéredezik a vetés alkalmával s helyette a talajba beagyazott gumónak újabb tápanyag-füldözéssel új csirákat kell hajtania. De ezen pótrügyek nem olyan erősek, mint az először kihajtott rügy. A gumó legyen legalább is tyúktojás nagyságú. Ennél kisebb nem megfelelő, mert hiszen az apró gumóban kevés a tápanyag s így a kikelt növény csak tengődik 3—4 héti, vagyis addig, míg gyökereket verve és lombot hajtva maga is hozzáfog a légkörből és a talajból megélhetésére és fejlődésére táplálékot gyűjteni. Aza 3—4 heti tengődés azonban a növény egész életében meglátszik: csenevész lesz és csak kétharmad annyit terem, mint a tyúktojásnagyságú vetőgumóból képződött bokor. A tojásnál nagyobb gumók elvetése — a tapasztalat szerint — pazarlás, mert nem terem arányosan többet. Nem alkalmas vetésre az olyan gumó sem, melyet a múlt ősszel éretlenül szedtünk ki a talajból, mert az ilyenek hajlanak a betegségre, gyorsan megromlanak, leg-többször csak vézna lombot hajtának, de gumókat nem teremnek. Mindenek föltt fontos azonban az, hogy a gumó egészséges legyen. Már a múlt évben figyelmzettük olvasóinkat, hogy a jövő évi vetőgumókat az előző évi burgonyaföldön kell kiválogatni. Járjuk be már virágzások földünket s azon bokrokat, melyek egészséges, üde lombozatuk, azokat jelöljük meg egy kis karóval. Összel, illetoleg a kiszedés előtt másodsor fölívizsgáljuk a megjelölt bokrokat s ha azokat még mindig egészségesnek találjuk, kiszédjük pedig bőven találunk alkalmi gumókat, akkor ezeket gondosan őrizzük meg — a többiét elkülönítve — mert ezek lesznek az egészséges és bő burgonyatermes biztosítékai.

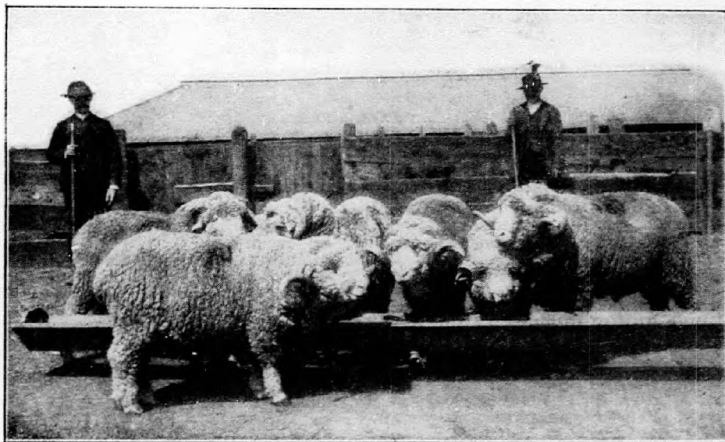
A hortobágyi törzsjuhászat. (Képpel.) Hogy a debreceni civékek közt milyen rendszeres és örvendetes mozgalom indult meg a Hortobágy állattenyésztésének és így juhtenyésztésének föllendítésére, annak bizonyítéka többek között a hortobágyi törzsjuhászat és a sajtgyár. Az 1921. évben Debreceni Juhtartó Gazdák Egyesülete neve alatt szervezkedtek, mely hivatva van a juhtenyésztés minden ágát szakszerűen fejleszteni, az egyesület tagjait tanácsokkal ellátni, évente gyapjúvásárokat rendezni, jó tenyésztőket beszerzési forrásairól és a juhtej gazdaságos értékesítéséről gondoskodni. 1922. év október 15-én az egyesület elhatározta a «törzsjuhászat» föllállítását. E nyaj ma 430 darabból áll és hivatva van jó átöröklétképességű kosokkal ellátni a vidék tenyésztőit. Az egyesület már épített a Hortobágyon egy sajtgyárat is, mely a Hortobágyon összegyűjtött juhtejből «Hortobágyi juhsajt»-ot készít, az összevásárolt gomolyát pedig «Hortobágyi juhtúró» név alatt hozza forgalomba. Képiünk a hortobágyi törzsjuhászat törzskosait tünteti föl.

A bordói lé. A bordói lé különböző növényi betegségek orvosszere. A legtöbbször használt 1%-os összetételben úgy készül, hogy 50 liter vízben egy kg kékálcit oldunk föl. Utána folytonos kavarás közben háromnegyed kiló jól otlott mészből készített mésztejet öntünk hozzá apránként mindaddig, míg lugossa nem lesz. Ezt abból tudjuk biztosan megállapítani, hogy az ugynevezett piros lakmusz-papirreléje mártva megkékül. (Piros lakmusz-papirszettek gyógyszerárakban kaphatók.) Ezután annyi vizet öntünk a léhez, hogy az épen egy hektoliter legyen ki.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mi az értéke mai pénzben az 1920 augusztus 7-iki 2000 koronának? (R. F., Dunaszekcső.) — **Felelet.** 744.000 korona.

Kérdés. 1925 szeptemberében négy darab lovam ismeretlen tettesek ellopták. Károm huszonöt millió korona, kaphatnék-e valami segélyt az államtól vagy évi adómat tetengednék-e? (Sz. L.) — **Felelet.** Ez alapon sem segélykérésnek, sem adóelengedésnek helye nincs.

Törzskosok a hortobágyi törzsjuhászatból.

Kérdés. Mennyi az altszjt hadiözvegyének havi járadéka? (N. J.) — **Felelet.** Annak az özvegynek, akinek férje a katonai szolgálat alatt katonai rendfokozatot ért el, vagy aki katonai szolgálat előtt szakképzettséget igénylő foglalkozást gyakorolt vagy pedig önálló mezőgazda, iparos vagy kereskedő volt, havi járadéka 120.000 korona.

Kérdés. Hat hold földem van és most megvonták hadiözvegyi járadékomat. Van-e erről rendelés? (M. J.-né.) — **Felelet.** A decemberben kiadott 7197—1925. M. E. számú rendelet 3. §-a értelmében hadiözvegyi járadékban és az ezzel kapcsolatos nevelési pótlékban csak az a hadiözvegy részesülhet, akinek társadalmi helyzetéhez mért megélhetése egyébként biztosítva nincs és ennek megállapítása céljából a 126.500—1925. számú népjóléti miniszteri rendelet értelmében január 31-ig a hadiözvegy járadék kiutalása iránt kérelmet terjesztett elő a községi előjárásánál. Ha valaki elmulasztotta a kérelmezés határidejét a népjóléti minisztériumtól, a mulasztás igazolása mellett kérheti magára nézve az igénymegállapítást. Az igénymegállapító bizottság határozata ellen fellebbezésnek van helye a népjóléti és munkaügyi miniszterhez. Az Ön esetében nem tudjuk, hogy kérte-e a hadiözvegyi járadék megállapítását vagy sem. Ha kérte és elutasították, úgy éljen fellebbezéssel. Az igénymegállapító bizottság a kérelmező körülményeinek gondos megítélésé után határoz a kérelem elutasításáról vagy teljesítéséről.

Kérdés. Felpesert keresetével elutasították ezeltől tizenkét évvel velem szemben és az ügyvéd most valorizálva követeli költségeit, noha soha föl sem szolgált. (T. T., Kiskunlacháza.) — **Felelet.** Az ügyvéd a költségeit bizonyos mértékben valorizáltan követelheti. Hogy milyen mértékben, azt a bíróság az eset körülményei szerint fogja megállapítani.

Gyermekserg a Faluszövetség lajoskomáromi alakuló gyűlésén.

Kérdés. Községünkben el van rendelve, hogy a községeknek két tábla legyen. Jegyzők Budapestén csindlatolt táblákat, kötelesek vagyunk-e a táblát tőle megvenni? (N—ny.) — **Felelet.** A jegyző úr által csindlatolt tábla minden valószínűség szerint a községi határozatnak megfelelő, miért is célszerű azt megvenni.

Kérdés. A haszonélvező nem fizette meg a hagyaték átadó végzés alapján a red kivettét örökségi illeték. Közben a haszonélvezetre jogosult megfosztalott a haszonélvezeti jogától és most az ingatlan jelenlegi tulajdonosától akarja az adóhivatal behajtani az illetéket. (Egy régi hű előfizető.) — **Felelet.** Az adóhivatal szabálytalanul járt el, miért is Önnek jogában állott volna a végrehajtás megszüntetése iránt keresettel élni, mert ezért az illetéktől kizárólag a haszonélvezetre jogosult a felelős.

Kérdés. Lehet-e erdőt ültetni oly területen, amely tizenöt-húsz gazda tulajdona és köteles-e az a tulajdonos hozzájárulni, akinek őt az ő szelvényű földje van a dűlő közepén? (Egy régi előfizető, Rábaszentmiklós.) — **Felelet.** Az erdőültetést csak a földművelésügyi minisztérium rendelheti el és ennek ellenére senkinek köteles megengedni, hogy mezőgazdasági ingatlana erdőterületté alakítsák át.

Kérdés. Kétezer négyszögöl földem és ezen öt öles kis épületem van. Mennyi adót kell ezután fizetni? Jogos-e hét aranykorona házádó? (K. J.) — **Felelet.** Hogy mennyi adót kell fizetnie, azt nem közölhetjük, miután nem tudjuk pontosan, mennyi a vagyonrész értéke és jövedelme. A házádó kulcsa tizenöt százalékos, mely a ház haszonértéke után fizetendő. A haszonérték a lakrészek számához és a ház minőségéhez igazodik. A kivett adó elleni fellebbezést az adóhivatalnál adja be.

Kérdés. Mikor lehet a házádó ellen fellebbezni? (K. L., Dömsöd.) — **Felelet.** A házádó elleni fellebbezést a kivetés alkalmával lehet bejelenteni az adóhivatalhoz. A házádó az idén természetesen nagyobb, mint tavaly volt, mert a házbérek és így a ház haszonértéke időközben lényegesen emelkedtek.

Kérdés. Hol vásárolhatok harisnyakötő pamutot és hol magvakat? (U. S. A. Cleveland.) — **Felelet.** Kivételesen e helyen közöljük Önnel a cégek címét. Magvakat a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.), a Hungaria Szövetkezeténél (Budapest, IX., Kőraktár-utca 34.) Pamutot Adám Károly cégénél (Budapest, IV., Kigyó-utca 4.) rendelhet.

Kérdés. Egy milliárd mennyi? (Ifjú V. Imre.) — **Felelet.** Egy milliárd ezermillió és így írják 1.000.000.000.

▼Kérdés. Csiger után mennyi az adó? (K. A.) — **Felelet.** Veleményünk szerint csigerbor után is annyi a borfogyasztási adó, mint a rendes bor után.

Sorsjegyzüzenetek. Nem nyertek a következő sorsjegyek: Pesti Hazai 471—46, 2840—47, 5083—25, Magyar Jelzalog Hitelbank 338—34, 2642—85, Bazilika 634—80, 1685—9, Régi magyar vöröskereszt 1819—63, 7629—54, Osztrák vöröskereszt 5355—22, 9751—29, Magyar Jelzalogbank három százalékos nyerevényjegye 2758—78, 2758—81. — **Nyertek:** A 4081—39 számú Pesti Hazai sorsjegy 200 papirkoronát, a 2024—55 számú Magyar Jelzalog sorsjegy 200 papirkoronát, a 1983—23 számú Régi magyar vöröskeresztsorsjegy 15 papirkoronát. — 7266. számú előfizető, Postamester sorsjegyé eddig nem nyert. — K. M., Mosondárná. Nem tudjuk, milyen sorsjegyet ért «Templomépítő» sorsjegy alatt? — K. János, Hajduhadház. Rokkant sorsjegyeit eddig nem húzták ki. — K. F., Ivánca. Ferencdi sorsjegyé nem nyert. — Sz. János, Alsópákd. Kápolna sorsjegyei nem nyertek. — R. J., Debrete, P. Gábor, Békés. Diáksorsjegyeik eddig nem nyertek. — P. F., Epöl. Aranyorsjegyei eddig nem nyertek. — 7245. számú előfizető. Iparművészeti sorsjegyei eddig nem nyertek. — N. István, Károlymájor. Életjáradék (József szanatórium) sorsjegyei nem nyertek. — P. J., Mezőkövesd. Arany sorsjegyé eddig nem nyert. — K. V. Dezső, Kazar. Arany-, Diák-, Trafikos-, Rokkant-sorsjegyei nem nyertek. — Sz. J. György, Tófalu. Egyik sorsjegyé sem nyert. — K. Zsigmond, Tiszaföldvár. Közérdekű sorsjegyé eddig nem nyert.

Sorsjegy húzási naptára. Községi április 7., Újságrók április 8., Dohánykísarús (trafikos) április 9., Hadviselték április 10., Rokkant április 22., Vármegei április 30., Charité május 8., Arany május 12., Országos Gazdakör május 15., Postamester május 20., Fehérkereszt május 28., Mezőgazdasági május 30., Diák június 1. és július 1., Iparművészeti június 19., Zsófi augusztus 15., Közérdekű és Hadimúzeum sorsjegy húzásának napja még nincs megállapítva.

Kérjük olvasóinkat, kisérik figyelemmel lapunkat, mert minden sorsjegy-naptárunkban említett sorsjegy húzásának eredményét közzé fogjuk.

Üzenet a könyvrendelőnek. A legjobb gazdasági könyvek: Kovács: Házinyúl, mint haszonállat 15.000, Kis Mihály: Az igásló tenyésztése 25.000, Matlaszkovszky: Allattenyésztési tanácsadó 15.000, Dr. Schandl: A szarvasmarha tenyésztése 30.000, korona. Az árak az összeg előzetes beklüldésével értendők. Utánvét! 4000 koronával drágább.

OLVASÓINKHOZ!

Április hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szíven kívül a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a «Vasárnap»-ra.

A «Vasárnap» legkésőbb vasárnap reggel a legmesszebb eső tanyaárára megérkezik.

A «Vasárnap» a legközelebbi hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A «Vasárnap» kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése április hó 15-én lejár, hogy előfizetésüket a már megkötött befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

A Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny címe:
Wifford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-cékek, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiszedő, körfűrész berendezés.

KI A BŰNÖS?

ELBESZÉLÉS.

IRTA: CSÚTHY GERGELY.

VÁDLOTTAK PADJÁN deresedőfejú földmives ül. Olyan, jó negyvenes lehet. Mellette szuronyos őr áll. A teremben a kíváncsiak tömege zsúfolódott össze, kíváncsian várva az ítéletet. A vádlott egykedvűen néz maga elé, mintha nem is az ő sorsáról döntének itt. Az ítélőbírósg bevonul s az elnök maga elé szólítja a vádlottat, aki kemény léptekkel megy hozzá.

— Hogy hívják?
— Kis Tóth János!
— Hány éves?
— Negyvenhat!
— Családos?
— Négy gyermekem van!
— Kis Tóth János azzal van vádolva, hogy egy ellene kitűzött árverés alkalmával megtámadta a rend fenntartása végett kirendelt csendőröket s egyet közülök fejszével halálosan megsebesített, aki később sebeibe bele is halt.
— Értem, tekintetes bíró úr!
— Ezzel hatóság elleni erőszakot követett el s előre meg nem fontolt szándékkal, embert ölt.
— Megértettem, tekintetes bíró úr.
— Mondja el az egész esetet s amit mentségére felhozhat, adja elő.

— Hogy bűnös vagyok-e vagy sem, tekintetes bíróság, annak eldöntése nem reám tartozik. De hogy bűnösnek érzem-e magamat, arra határozottan nem felelek. Tőviről-hegyire elmondok mindent úgy, ahogy történt, nem fogok elhallgatni semmit, de nem is teszek hozzá. Nem is volna értelme, hiszen ismert dolgok ezek odahaza nálunk s ha a magam védelmére hazudni akarnék, tíz, húsz, száz tanu is jelentkezne, hogy nem igazat mondtam.

Elhallgatott. Fojtó csend lett pár percig.
— Messze nyúlik vissza, évekre, a kezdete annak az áldatlan pernek, mely ide juttatott. S ha azt kérdelem, hogy ki ennek az oka, azt felelhetném rá, a magyar szokás, mely minden kicsi ügygel ügyvédhez szalad s a maga jussának bizonyítására pereskedik. Én is így jártam. A szomszédom azt állította, hogy elszántottam a földjéből pár barázdát. Én tagadtam. Ügyvédet fogadtunk s aztán már nem is kérdeztek bennünket, csak jöttek az idézések, a pénzt kérő levelek. Aztán a helyszíni szemlét, a mérnököt. S végül jött az igazság: másfél barázdát elszántottam. Hát ez megtörtént. De a cifrája ott volt a dolognak, hogy a földem másik széléről megérintőlem szántott el a másik szomszéd ugyanannyit, úgyhogy én voltaképp semmi bűnt nem követtem el.

— Nézze, Kis Tóth János, nem is ezzel van vádolva...
— Tudom, tekintetes bíró úr, arra is rátérek, de hát ebből lett a baj. A pereskedés után itt az ügyvéd, hogy

Kép a gyulai állami gyermekmenhelyről.

fizessen neki harmincmilliót költségekre. Mikor megkaptam ezt a felszólítást, nem akartam a szememnek hinni. Harmincmilliót... Hiszen nem az a másfél barázdát, hanem az összes földem nem ér annyit. Tévedés van itt, mondtam a feleségemnek. Az hát, mondta az is, talán hárommillió akar lenni. Felszedelőzködtem s elballagtam a városba az ügyvédhez.

— Tekintetes úr — mondok neki — elhoztam az írást. Tévedés van abban, nem lehet az, hogy annyi költség legyen.
— Nincs ott tévedés, annyit ítélt meg a törvény.
— Hát akkor ismerjen Istent az úr. Az egész vagyonom sem ér annyit.

De az ügyvéd nem engedett.
— Hát honnét vegyem? Lopjak talán? Becsületes ember voltam én mindig, meg minden atyafiságon.

— Ez már a maga dolga. Itt nincs más, mint fizetni. Ha szépszerével nem fizet, elárvereztetem, amije van.

— Csak kifordultam az irodából. Aztán mentem hazafelé. Egész úton azon gondolkodtam, milyen igazság az, hogy tönkre lehet tenni az embert vele. Odahaza megpróbáltam pénzt szerezni. Sógort, komát kértem, hogy segítsen ki. De nem tudtak. Mentem a takarékhöz, hogy adjon kölcsönt, de kinevettek, hogy mire, hiszen az egész nem ér annyit.
— Fizetni nem tudtam. Jöttek foglalni. Megint több lett az adósság. A fiam megbetegedett. Doktor-patika vitte azt, ami ügyse volt. Azt se tudtam, hol a fejem! Futottam fűhöz-fához. De hiába. Aztán már nem törődtem vele. Lesz, ami lesz. Ha veszni kell, hát vesszen minden. A gyerek még meg se gyógyult, mikor már meg az asszony fektült le. Hajh, a baj nem jár egyedül.

— Egyszer aztán jöttek árverezni. Két csendőrt is hoztak magukkal. Ott álltam a konyhajátóban. Onnét néztem, hogy mi történik. Benn a házban a gyerekek sírtak-riáltak, az ágyon meg a feleségem sopánkodott.
— Az udvarban a falubeli népek álltak. Elővezették a tehenet. Szép, pirostarka jószág volt, megért vagy ötmilliót. A végrehajtó elkezdte: Egy pirostarka tehen: négy millió, ki ad többet érte? Senki se mozdult, senki se árverezett. Aztán lement hárommillióra, kettőre, egyre, egy félre. De vevő nem akadt. Akkor aztán az ügyvéd odadobta úgy foghegyről:
— Háromszázezer korona!

— A végrehajtó leütötte s az én ötmilliót érő tehenem háromszázezer koronaért az ügyvédé lett.

A sárkeresztúri református ifjúsági egyesület vezetősége és tagjai.

1. Patay Emil református lelkész, elnök; 2. Sárközy János segédlelkész, alelnök; 3. Antal Sándor református tanító, ügyvezető; × × Babay József ifjúsági elnök; × a választmányi tagok.

—Tekintetes bíróság! Nem tudom én azt megmagyarázni, hogy mit éreztem akkor. Csak elfutott a hőség. A szemem elsötétedett. Hogy a fejsze hogy került a kezembe, azt se tudom. Csak arra emlékszem, hogy mintha valami megszáított volna. A többit csak abból tudom, amit, mikor magamhoz tértem, elbeszéltek.

—Ha van, amit sajnálok, az az, hogy ártatlan embert bántottam. Mert, hiszen tudom én azt a magam egyszerű eszével is, hogy a csendőr semminek oka nem volt. Én az ügyvédre akartam rohanni s hogy mégis a csendőrt ütöttem le, azt csak úgy tudom megérteni, hogy a védelmére sietett az én, meg a családom megrontójának.

—Tekintetes bíróság! Tudom én jól, hogy elítélnék, hogy megbüntetnek. Nem is zúgódom, mert ártatlan embert puszítottam el. De könyörgöm a bíróságnak, mondja ki az ítéletben azt is, hogy ki a bűnös abban, hogy idejuttottam.

—Én-e, aki egy talpalatnyi földdel többet nem használtam, mint amennyi az enyém volt? Vagy a törvény, mely olyan drágává teszi az igazságot, hogy tönkre megy bele az igazságot kereső ember? Vagy az ügyvéd, aki mindent elvállal, csak hogy neki több keresete legyen?

—Ki a bűnös? Ez a kérdés gyötör engemet, tekintetes bíróság, még a tömlőcben is. Erre adjanak választ a bíró urak.

Elhallgatott. Fakó arca egy lehelletnyivel pirosabb lett. Visszament a vádoltak padjához, leült s míg várta, hogy mi lesz az ítélet, ott is, addig is csak azt suttogetta:

—Ki a bűnös?

A „FALUSZÖVETSÉG“ HIREI

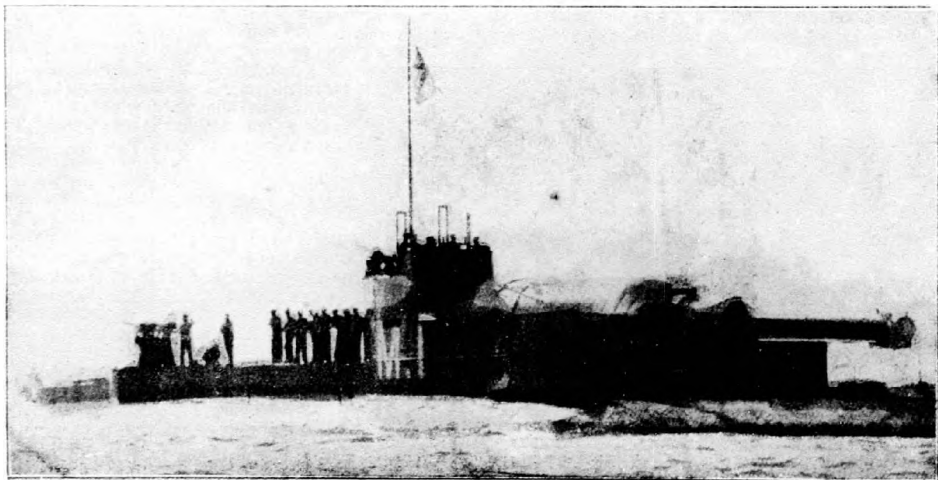
A Szövetség falikép-akciója.

A szemléltető oktatáshoz nélkülözhetetlen faliképeket iskolánk nem tudják megszerezni, mert ezeknek kiadásával hazánkban felhagytak, a német felírású külföldi képek darabonként 50—100 ezer koronás árat pedig iskoláink megfizetni nem tudják. E hiányon a Szövetség úgy akar segíteni, hogy a Faluszövetség és az Orsz. Stefánia Szövetség eddig rendezett 106 kulturális, egészségügyi és gazdasági kiállításán bemutatott több ezer ismeretterjesztő kép legjavát falikép alakban sokszorosította és megfelelő szöveggel ellátva, a költségekhez hozzájáruló iskolák között szétosztja. Ez évben legalább 70 darab 63—47 cm méretű s részben többszínnyomású faliképünk készül el s ezekből 50 táblát már április havában, további 20 darabot júniusban küldünk szét ama iskoláknak, melyek az «Orsz. Stefánia Szövetség és Faluszövetség iskolai falikép-akciója Budapest, V., Zoltán-utca 8. szám» címre

a 26.352. sz. postacsekklapon a költségekre legalább 35 aranykoronát eddig befizettek, vagy legközelebb beküldenek. Azok az iskolák, amelyek ennél kisebb összeget küldtek be és azt kiegészíteni nem tudják, aránylagosan kevesebb faliképet kapnak, egy-egy képet 60 aranyfillérben számítva. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelkezése értelmében e faliképek költségeit az anya-, csecsemő- és nemzetvédelmi iskolai ünnepélyek belépődíjai fordítandók. Az ezek rendezéséhez szükséges műsorfizetett díjtalanul küldi meg a Szövetség mindazon iskoláknak, amelyek annak megküldését levelezőlapon kérik. A Szövetség a legkisebb falu iskolájának is módot akar nyújtani arra, hogy a faliképsorozatot megszerezhesse, ezért az egész 35 aranykorona költséget most megfizetni nem tudó iskolák részére az összeg második felének befizetésére december végéig haladékat ad. Ezen idő alatt a hiányzó összeg iskolai ünnepély rendezésével, vagy más módon bizonyára össze lesz gyűjthető. A hetven falikép az alábbi ismeretanyagot öleli fel és szemlélteti: egészségügyi, anya- és csecsemővédelem, első segélynyújtás, testnevelés, történelmünk kimagasló alakjai és eseményei, hazánk érdekesebb vidékei, népeit, népviseletek, népszokások, hazai és külföldi állatok, zöldség-, gyümölcs- és virágkertészet, méhészet, mezőgazdaság és baromfitenyésztés.

Leles zászlobontás Lajoskomáromban.

Rendkívül nagy érdeklődés mellett bontott zászlót a Faluszövetség a Mezőföld egyik szép községében, Lajoskomáromban. A március 28-án megtartott nagygyűlésen a szövetség központját Meskó Zoltán ny. belügyi államtitkár, országos társelnök képviselte. Csekő Ede, a község főjegyzője, leles szavak kíséretében, nyitotta meg a nagygyűlést, majd Meskó Zoltán hosszabb beszédben ismertette a Szövetség célját, eddigi munkásságát és jövő tervét. Élénk érdeklődéssel kísért és nagyhatású beszéde végén csatlakozásra hívta fel a jelenvoltakat. A nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel mondta ki a fiókszövetség megalakulását s nyomban száznál többen iratkoztak be a fiókszövetség tagjainak sorába. A nagygyűlés Kolosváry Árpád fiókszövetségi elnök zárószavaival ért véget. Este társasvacsera keretében, Csanády János igazgatótanító üdvözölte Meskó Zoltánt, aki válaszában a keresztény és nemzeti érzés istápolására és összetartásra hívta fel a jelenvoltakat. Majd a sajtó fontosságáról beszélve, az «Uj Barázdá»-t és a «Vasárnap»-ot ajánlotta a tagok figyelmébe. A fiókszövetség vezetősége, amelyben képviselve van Lajoskomárom lakossága társadalmi és osztálykülönbség nélkül, a következő: Diszelnök: Drehr Imre dr., elnök: Kolosváry Árpád és Schnitz András, alelnökök: Fojbauer Máttyás, Wiedand Márton, Horog Lőrinc, ifj. Hujbert György, Winkler János. A választmány tagjai: Csekő Ede főjegyző, Schlitt Gyula dr. ev. lelkész, Balog Imre ref. lelkész, Horváth János plébános, Szombath Ernő igazgatótanító, Verebi István, Hosberger Pál, Wieland Ferenc, Schnitz Mihály, Heidler Márton, Ströhl Mihály, Grászl József, Tulcz Pál, Reizinger János, ifj. Trapert György, Drescher Ferenc, Zsoldos Mihály, Nagy István, Kitzberger István, Hacher András, Takács György, Kasza János, Reisz József, Heixner József, Weitz Győző. Titkár: Csanády János, pénztárnok: Czéh István, ellenőr: id. Szapper Márton, számvizsgáló-bizottság: Kristóffy István, Ströhl Pál, ifj. Kleuber Máttyás, jegyző: Szapper Márton.

Tengeralattjáró a víz felszínén.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Állatdíjazás és kiállítás Veszprémben és Székesfehérvárott.

Veszprém vármegye gazdaközönsége most rendezte meg első járási állatdíjazási kiállítását *Veszprémben* tehenek, üszök, bikák, juhok és sertések részére. A veszprémi kiállítást április 11-én *Devescserben*, 18-án *Pápán*, 26-án *Eryingen* és május 2-án *Réden* hasonló díjazási kiállítás követi. — A *Székesfehérvári* gazdakör március 27-én szépen sikerült tenyésztési díjazást rendezett. A városi gazdák húsz darab üszőt és harmincnégy tehenet állítottak ki, amelyek tízmillió korona értékű díjat és nyolc elismerő oklevelet nyertek.

A pápateszéri téli gazdasági iskola záróvizsgálja.

A pápateszéri gazdasági iskolában most tartották meg a záróvizsgálatokat. A vizsgálaton a földmívelésügyi minisztérium képviselőiben *Gálos Aladár* tanfelügyelő, a kultuszminisztérium részéről *Ródy Lajos* gazdasági iskolai szakfelügyelő vettek részt. A növendékek vizsgálata igen szép eredménnyel végződött, amelyért a díszesítést a két előadó tanár, *Fedora Sándor* és *Czakó József* illetti.

A győrcsanaki népfőiskola záróünnepélye.

Mostanában zajlott le a győrcsanaki népfőiskola november—márciusi előadássorozatának ünnepélyes záróvizsgálata. A népfőiskola hallgatói gazdák, gazdaleányok és földmíves-munkások voltak. A női hallgatók nevében *Ujváry Mária*, a gazdahallgatók nevében *Süveges Sándor* öreggazda mondott köszönetet a főiskola elnökének. A hallgatók száma az elmúlt tanévben ötvennégy volt. *Szekeres Bónis* dr. elnök javaslatára és *Várady Ferencnek*, a Széchenyi Szövetség igazgatójának beszéde után ki-mondották a helybeli Széchenyi-csoport megalakítását. *Sándor László* tankertületi igazgató ezután határos beszédében rámutatott a népfőiskolai nevelés jelentőségére, majd *Fekete József*, a kultusz-minisztérium népfőiskolai igazosztályába beosztott tanár, mint a kultuszminisztérium képviselője, intézett lelkes beszédet az iskola elnökéhez és a hallgatókhoz, akik úttörő példájukkal az ország összes községeinek követendő példát állítottak. Az üdvözlések után *Kovács Ernő* körjegyző előadta, hogy a község százmillió koronával járult hozzá a Kultúrház felépítéséhez, amelyben a népfőiskolát elhelyezték.

Szarvasmarhatenyésztők értekezlete Győrött.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara március hó végén, szűkebbkörű értekezletre hívta össze a győrvidéki földbirtokosokat, hogy megbeszéljék azokat a teendőket, amelyek a szarvasmarhatenyésztésünk fejlesztése céljából fontosak, így a tejtermelés ellenőrzését, a törzskönyvezés megindítását, illetőleg fogatosítását. Az értekezleten megjelent földbirtokosok hatszáz tehenet jelentettek be a megalakítandó szarvasmarhatenyésztő egyesületbe.

A tagosítás kérdése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület üzemi bizottsága legutóbbi ülésén a *kisgazdasági üzemek teljesítő képességének fokozására* foglalkozott. Ennek akadályai jelenleg a *helytelen gazdálkodási mód*, a *földek szétszórtság* *hegytelen tanyarendszer*, a *kisgazdák szakismeretének hiánya* és a *hitelviszonyok rendezetlensége*. A földmívelésügyi minisztérium nevében *Lenek Jenő* miniszteri osztálytanácsos kifejtette, hogy a tagosításnak akadályai a *tagosítás alapnak teljes értékeltelenése* (békében két millió aranykorona volt ez az alap és évenként 300.000 aranykoronával járult hozzá az állam). *Rege Károly* dr., az üzemi bizottság előadója azt a javaslatot tette, hogy az OMGE írjon fel a földmívelésügyi kormányhoz, hogy küldje meg azon községek névjegyzékét, amelyekben a *tagosítás megindult és mindaddig befejezt nem nyert*. Egyúttal azon községek névjegyzékét, amelyekben a *tagosítás a kényszernyomásos gazdálkodás és a földek széttagolt volta miatt elrendelendő volna*. *Szifj Balint* nemzetgyűlési képviselő nyomtatékosan utalt arra, hogy a *megkezdett tagosítások befejezése mennyire szükséges, mert a késelemben az oka annak, hogy a gazdák idegenkednek a tagosítástól*. Több felszólalás után *Szekács Elemér* elnök, összegezve a vita eredményét, bejelentette, hogy az OMGE felír a földmívelésügyi miniszterhez, melyben kéri fogja, hogy a *tagosítás érdekében legyen meg a szükséges lépéseket, főleg pedig a békebeli évenkénti 300.000 aranykoronás hozzájárulást vegye fel a költségvetésbe*.

Nő mint kisbíró.

Képünk Blaker Mária kisasszony mutatja be, aki az egyetlen és utolsó kisbíró Angliában. A községi rendeléseket eszengeti kt. A kidobolás ugyanis nem szokásos Angliában.

Kert- és szőlővédelmi előadások a Dunántúlon.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara *Székesfehérvárott*, *Sopronban*, *Magyaróvárt*, *Köszegen*, *Zircen*, *Tatán*, *Esztergomban*, *Nagyigmándon* és *Móron* egynapos kertvédelmi tanfolyamokat rendezett, amelyen kioktatták a gazdákat az *almamoly*, *gyümölcs-penész*, *babaszilva* és *vasroszdás* nevű gyümölcsfabetegségek elleni védekezésre. A tanfolyamokon, melyeken a tanulmánygyörgy gazdák igen nagy számmal vettek részt, *Kádócsa Gyula*, *Korponay Gyula* és *Ulcsiny Károly* tartottak szakelőadásokat. — Mórton *Ulcsiny Károly* szőlészeti és borászati felügyelő kétszázötven mór és borvidéki szőlősgazda részvételével szőlővédelmi és szőlőoltási tanfolyamot tartott. Hasonló előadások tartását kérték *Bakony*, *Sárkány* vidéki szőlősgazda részvételével szőlővelmi és szőlőoltási tanfolyamot tartott. Hasonló előadások tartását kérték *Bakony*, *Sárkány* és *Vanya* községek is.

Vetőburgonya állami elismerése.

Azok a gazdaságok, amelyek burgonyájukat vetőgumónak államilag kivánják elismertetni, legkésőbb április 15-ig jelentsek be a magyar királyi Burgonyatermelési Hivatalnak (Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium). E hivatal az érdeklődőknek az elismerés szabályait díjtalanul küldi meg és egyébként is az ügyben bővebb fölvilágosítással szolgál.

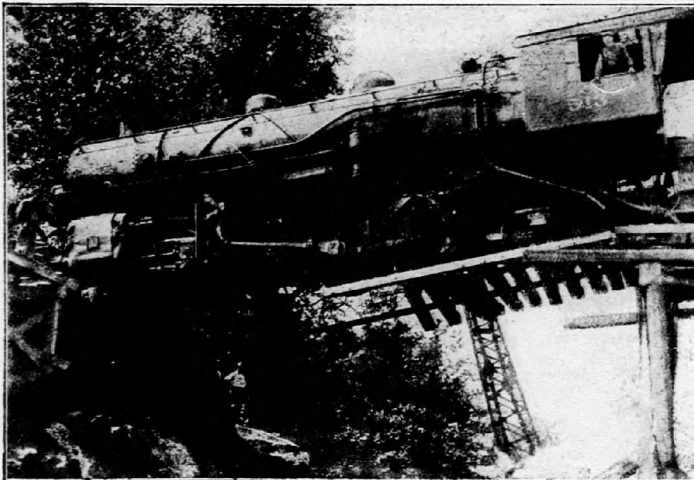
A frankügy nyomozásának még nincs vége. A frankügy nyomozását már néhányszor befejezték, de a franciák újabb és újabb kívánságaira újra kellett kezdeni. Legutóbb megint terjedelmes beadványt adtak be az ügyészséghez, melyben azt kérték, hogy még tizenhat kérdőpontjukra vonatkozóan folytassák le az eljárást. Az ügyészség egyébként a franciák rendelkezésére bocsátotta a parlamenti frankbizottság jegyzőkönyveit is. A törvényszék elnöke *Töreky Géza* királyi bírót, a törvényszék alelnökét jelölte ki a frankügy főtárgyalási elnökéül. Töreky elnök már meg is kapta az iratokat s a tárgyalást április utolsó vagy május első napjaira tűzi ki. Még májusban ítéletet akar hozni a bíróság.

Bethlen István és Mayer János Igar község díszpolgárai. Igar községének képviselőtestülete *Bethlen István* gróf miniszterelnököt és *Mayer János* földművelésügyi minisztert egyhangú lelkesedéssel díszpolgárává választotta. A díszpolgári oklevelet költődséggel fogja átnyújtani.

Olcseőb lett a posta. Április elséjével a posta-, táviráda- és távbeszélődíjakban, díjmérséklések léptek életbe. Az új postatartást a közönségnek a pengő értékszámitáshoz való hozzászoktatása céljából pengőértékben állapította meg a posta s ennek megfelelően új, pengőértékű postabélyegeket is ad ki. Egyelőre 4, 8, 16, 20, 32, 40 filléres postabélyegeket kerülnek forgalomba. Az eddigi forgalomban levő koronaértékű bélyegeket továbbra is lehet használni, mert azokat csak az év végével vonják ki a forgalomból. Az új díjtételek a következők: A *levél díja* a távolsági forgalomban 20 grammig 2000 korona (16 fillér), 20—40 grammig 3000 korona (24 fillér), 40—250 grammig 3500 korona (28 fillér), 250—500 grammig 5000 korona (40 fillér). A belföldi forgalomban 500 grammal súlyosabb levelek nem adhatók föl. A *levelezőlap díja* a helyi forgalomban ezer korona (8 fillér). Az *expresszdíj* a belföldi forgalomban levelekért, értékelekért és utalványokért 5000 korona (40 fillér). A *postautalványok díja* a békélti mértékét megközelítő összegre száll le s a csomagoknál is mérsékeltek az értéknivulánitási és biztosítási díjat. A belföldi *távíró* forgalomban egy szó díja 900 korona. Olcsóbb lett a *telefon* is, mert Budapesten a helyi beszélgetés díja az eddigi 2000 koronáról 1500 koronára csökkent.

Nagyszerű továbbképző tanfolyam Nyirádon. A *Nyirád* (Zala vármegye) községben rendezett három hónapos továbbképzőtanfolyam március hó 15-én ért véget, amikor az egész közönség intelligenciája és a gazdaközönség jelenlétében szép műsor keretében ünnepelték meg a márciusi ifjak emlékét. A hallgatók a tanfolyam tartama alatt március 14-én a *«Magyar zászló»* című irredenta színművet, április 4-én és 5-én a *«Rang és a mód»* című darabot adták elő pompás sikerrel. A tanfolyam hatvannyolc hallgatója az előadásokat százhuszonnégy órában valóban dicséretes buzgalommal látogatta és nagyon szép előrehaladást tett. A továbbképző tanfolyamot *Csukly I. Zoltán* tanító és neje vezették.

Háromnapos kórházi ápolásért hat millió korona. A budapesti szívdoktorház sebészeti osztályán fölvetélre jelentkezett a mult év februárjában egy vidéki leány. Az osztály egyik orvosa: *Moskovich Árpád* dr. a beteget külön szobában helyezte el. A leány hozzátartozói három nap mulva el akarták vinni a beteget, amikor az orvos csaknem hatmilliót számlát adott át nekik. A beteg hozzátartozói az összeget nem akarták kifizetni, mert soknak találták a három napi ápolásért. *Moskovich* kijelentette, hogy a beteget nem engedni ki addig, amig nem fizetnek s a különszoba ajtaját mindjárt rá is zárta a leányra. A beteg három napig volt itt fogva, míg végre rendőri segítséggel szabadították ki. *Moskovich Árpád* dr. ellen zsarolás címen indult meg az eljárás s a bíróság hat napi fogházra ítélte el.

Különös vasúti szerencsétlenség.

A mozdony a hid két pillérére állva maradt, alatta beomlott a hid.

Ketté akarják osztani Szolnokmegyét. Jásznagykunszalon vármegye ebben az évben jutott el főnállásának ötvenedik évfordulójához. A vármegyét ugyanis 1876 június 20-án alakították az akkori Jászságból, Nagykunságból és Pest-Pilis-Soltmegeye kisebb részeiből. A megye első főispánja balázsfalvi *Kiss Miklós* volt jászkerületi főkapitány, első alispánja pedig *Sipos Orbán*, volt jászkerületi alkaptány volt. A megyei közigazgatásnak várható országos rendezésével kapcsolatosan most az az érdekes terv merült föl, hogy az amúgy is túlságosan nagy megye területét kettéválasszák. *Jászsolnokmegye Szolnok székhellyel* és *Nagykumvármegye a fejlődésnek indult Karcaig székhellyel* külön-külön törvényhatósággá alakíttassák át.

Harangszentelés Gamáson. Megható ünnepség keretében szentelték fel a gamási hívek a háború alatt elvitt harangok helyébe szerzett új harangokat. A három harangot *Közégi Antal* plébános szentelte fel megindító szavakkal, majd *Szökendi János* kisgazda mondott gyönyörű beszédet, amelyben költői szépségű szavakkal méltatta a harangok jelentőségét s hitvallást tett kirihathatlan hazaszeretéről. «Ha elkövetkezik az az idő — mondotta az óriási tömegben megjelent fiatalokhoz — hogy fegyverbe szólít benneteket a haza és a magyarok Istene úgy intézte, hogy ti lesztok hivottak ezerves hazánkat folszabadítani, menjtek bátran — nem egyedül mentek, veletek lesz az Isten és veletek lesznek a hősi halált halt hősök lelkei igaz ügyetekben...» A gyönyörű beszéd, mely ragyogó hitvallás a magyar nép hőszerele mellett, rendkívül mély hatást keltett. Az ünnepség a Himnusz éneklésével ért véget.

Lakásfosztogatók — mint rendőrfelügyelők. Gödöllőn, Hatvanban és Isaszegen a napokban megjelent egy fiatalember, aki rádiómérnöknek adta ki magát, *Kilián Béla* néven mutatkozott be és részletfizetésre rádiókészüléket szerelt föl. *Sasvári főmérnök* nél is folszerelte a készüléket, egy őrizetlen pillanatban azonban, a feleségének mondott nővel együtt a *lakásból több értéktárgyat, köztül rádiógépet is elemelték.* Ugyanezzel a trüffel Hatvanban és Isaszegen is követtek el bűncselekményeket. Főjelentést tettek a család ellen, akinek jobb kezén három ujjja hiányzik.

A beteg bosszúja. *Retimann bécsi* szakorvosos rendelésben megjelent a paralizásban szenvedő hatvanéves *Lech* nyugdíjas tisztviselő, aki az orvosnak állandó betege. Amint a rendelőbe lépett, zsebéből hirtelen egy nagy konyhakést vett elő és az orvosra vetve magát, *az arcán megebesítette.* Lech állította azon való dühében követte el tettét, hogy az orvostól kapott injekció nézete szerint hatástalan maradt.

Hadikölcsönkötvényhamisítók után nyomoz a rendőrség. A Pénzügyi Központ főjelentést tett a rendőrségnek, hogy bizonyos társaságok nagyban foglalkoznak a hadikölcsönkötvények meghamisításával s hogy *hatalmas értékű hamis nosztrifikációjú kötvény van már forgalomban.* A rendőrség azonnal megindította a nyomozást s már is gyanúba vett egy *Weisz Hermann* néven bejelentett kereskedőt, akiről kiderült, hogy álnévet használ. A rendőrség reméli, hogy hamarosan leleplezi az egész társaságot, amely a hadikölcsönkötvények meghamisításával az államnak és a kötvénytulajdonosoknak mérhetetlen károkat okoz.

Az önfeláldozó rendőr szerencsétlensége. *Laczi Mihály* kecskeméti rendőrmester szolgálata közben megvadult lovakat akart megfékezni, melyek egy kocsival eszeveszetten nyargaltak az egyik nagyforgalmú utcán s már egy *Tollas Imre* nevű embert el is gázoltak. A rendőr a zablát kapta el, de az elszakadt s megtántorodva, a lába a küllők közé szorult, melyek valóságban kerékbeörték a szerencsétlen embert. A lovak még tovább vonzóltak az eszméletlen rendőrt, míg végre a járókelők lefogták őket és a rendőrt kiszabadították a kerekek közül. Az önfeláldozó rendőr állapota életveszélyes.

Felvétel a vakok intézetébe. A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete június 11-én ünneplő fennállásának százéves fordulóját s úgy kíván hódolni a nagy alapító emlékének, hogy nagyobb számú vak gyermeket vesz föl. Akinek tehát 5—14 éves vak gyermeke van, kérje fölvetését az intézetbe. Fölvételi ügyekben készséggel ad közlelőbbi felvilágosítást az intézet igazgatója, Budapest, VII. ker., István-út 95.

Megjutalmazott hűség. Farkas Mária és Baumgartner Teréz soproni háztartási alkalmazottak negyven évig szolgáltak egy helyben. Hűségükért a kormányzó a bronz érdemjellel tüntette ki őket, amelyhez a belügyminiszter külön dicséret okiratot mellélt. A kitüntetést a városházán a tanács jelenlétében vitéz Simon Elemér főispán nyújtotta át. Thurner Mihály polgármester megkapó szavakkal köszöntötte a kitüntetetteket, akik könnyezve fogadták az elismerést.

Egy magyar lefőzte az indus fakirt. Az indus fakir eltávolozása után a szatmári színház díszletmestere, Szűts János jelentkezett, hogy ő is képes arra, amivel a fakir szédíti a világot. A színház udvarán a sajtó és az orvosi kar képviselőinek jelenlétében, a fakirhoz hasonló módon eltemette magát Szűts János. Harminc perc múlva, amikor kiásták, frissen ugrott ki a koporsóból. Az orvosok megvizsgálták és megállapították, hogy állapota teljesen rendes. Szűts ezután négy éles kardra ráfeküdt és követ is töröttet a hasán, mint a fakir. Szűts szerint ezek a produkciók egyáltalán nem nehezék.

Egy kis leány baltát fogott anyja támadójára. Vörös András ferenceszöllési legény a kiszombori tanyák között kóborolva, beállított özvegy Kollár Ilésné szájára. Ott egy 13 éves leányt talált. A legény rátámadt a leányra és merénylőlet akart ellene elkövetni. A leány sikoltására elősietett Kollárné, mire a legény az asszony ellen fordult és ellene kísérelt meg merénylőlet. Közben a leány magához tért és baltával a kezében anyja segítségére sietett. A legény ekkor futásra vette a dolgát. Kollárné veje, aki időközben hazakerézett, lőhátan üldözőbe vette a legényt és utól is érte. A csendőrök azonnal letartóztatták.

Csibekkel teleítik be az elrabolt szinmagyar területeket. A „Tri Buna” szerint a cseh állami földhivatal a galánta—érsekújvár—párkányánai vonal mentén, ezen a szinmagyar területen nagyarányú cseh-től teleítési akciót indít meg. A Bánságból 950 töt családot, Budapest környékéről 130 családot és Oroszországból 200 töt családot szándékozik telepíteni. Eddig a Bánságból 50, Budapest környékéről 30, Bulgáriából 10 és Wolhyniából 20 cseh, illetőleg töt családot telepítettek le és juttattak földhöz a Kis-Alföldön és a Pozsony melletti Somorján.

Szociáldemokrata terror egy gyárban. A szociáldemokrata erőszakoskodásnak egy újabb kiáltó példája történt a Ganz-gyárban. Spiesz Vilmos vasöntőt, aki nem a szociáldemokrata szakszervezet közvetítésével jutott a gyárba, a szocialisták ki akarták üldözni. Munkáját elrontották, eszközeit szétthörták, sőt előadása szerint egy vaslemez olyan erővel dobta feléje, hogy ha el nem kapja idejében a fejét, talán ott marad a helyszínén. Így csak a fiún ejtett sebet a vaslemezen. Később az egyik szocialista nyakszírtén vágta, majd tömegesen rontottak rá és ütlegelni kezdték. Kényszerítő helyzetében Spiesz azt mondta ütlegelőinek, hogy ne bántsk, inkább belép a szocialista szakszervezetbe. Erre abbahagyták ütlegelését annak hangoztatásával, hogy így bannak el minden keresztény és nemzeti atapon álló munkással. Spiesz kijelentésére a bántalmazó munkások közül a rendőrség Ohrwang Jenőt, Rosta Józsefet, Schagen Mihályt, Piris Jánost és Derecsky Károlyt letartóztatta. Ez az eset is döntő jel arra, hogy a törvényhozás minél előbb iktassa törvénybe a munka szabadságát.

A Zsófia sorsjegy húzásának eredménye. A Zsófia gyermekszanatórium egyesület javára rendezett sorsjáték márciusi előhúzásán a következő sorsjegyeket húzták ki: *motorkerékpárt* nyertek a IV. 90.363, IV. 32.938, V. 98.914, *női kelengyét* nyertek V. 88.646, 59.144, *kerékpárt* nyertek V. 29.537, II. 40.263, II. 69.087, I. 16.259, III. 17.419. A főhúzás augusztus 15-én lesz.

Eredménytelen nyomozás Köhlerné gyilkosa után. A meggyilkolt Köhler Ottóné rejtélyes ügye nagy földolat elé állította a rendőrséget. A nyomozás, amelyet nagy erővel folytattak, még nem tudta kideríteni a gyilkost. A meggyilkolt asszony ismerősei elmondták, hogy Köhlernének volt egy gyógyszerész barátja, akiről többször beszélt és akitől gyógyszereket szokott kapni. Két évvel ezelőtt elmondotta, hogy a gyógyszerész valamilyen szert adott be neki, amelytől igen rosszul lett. Mivel a gyilkosság szinnyelén kloroform üveget találtak, a rendőrségnek is az a gyanuja, hogy ez a titokzatos gyógyszerész követhette el a bűncselekményt. A detektívek most ezt a gyógyszerészt akarják fölkuatni.

Gyarapodott az állattartó állatállomány. Nagycsütörtökön érkezett meg az állattartó legújabb számláltánya, amely a tengeri állatvilág legértékesebb példányait foglalja magában. Ezeknek a kényes tengeri állatoknak szállítása, amely igen nagy szakértelmet és előrelátó gondosságot igényel, erre a célra külön berendezett vonagban történik. Már láthatók a tengeri cápák, cingerek (az egyik másfél méter hosszú), polipok (közöttük egy óriási polip), repülőhalak, tengeri lovacskák és még 200—300 fajta különféle tengeri hal. Ugyanezekor érkeztek meg az újonnan beszerzett mandárilók, amelyek a majomhíz kényes, de érdekes lakói lesznek.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

A repülőgépek tájékozódása ködös éjszeleken.

A ködös éjjel a legnagyobb veszedelem a légi utazásnak, mert ilyenkor a repülő semmi tájékozást nem talál az útirányra vonatkozólag. Hogy a légi közlekedés folytonossága ne akadjon meg, különböző módszerek segítségével igyekeznek elhárítani ezt az akadályt is. Erre a célra egyes helyeken elvártítottak állítottak föl, amelyek sokszor harmincezer gyertyafényű világítószárat bocsátanak ki. Ezek a világítótoronyok a fénysugarat nemcsak fölfelé vetik, hanem oldalát és lefelé a talajra is, hogy ilyen módon ne csak a helyes útirányról tájékoztassák a repülőgépet vezetőjét, hanem a föld megvilágításával lehetővé tegyék a térszín megvizsgálását is, ha esetleg leszállásra van szükség a gépre. Ilyen módon némileg sikerül az éjjeli repülésnél a köd veszedelemét letompítani.

Honnan nyeri világosságát a holdtalan éjszaka?

A szép, tiszta holdfényes éjszék tudvalevőleg oly világosak, hogy ilyen éjszakák világosságánál olvasni is lehet. A holdas éjszakák világosságukat természetesen magától a holdtól nyerik, de igen érdekes az a körülmény, hogy honnan származik a holdtalan éjszakák világossága? Bárki tapasztalhatta már, hogy a holdtalan éjszakák sem teljesen koromsötétek akkor, ha egyébként az égbolt tiszta. Tudományos vizsgálatokkal megállapították, hogy az egyébként tiszta égbolt, de holdtalan éjszakákon olyan világos van, mint amekkora világosságot egy gyertya hetven méter távolságból terjeszt. Honnan eredhet ez a világosság? Elsősorban természetesen azonnal a csillagokra kell gondolnunk, de kimutatták, hogy a csillagok csak egytizedrészt szolgáltatják ennek a világosságnak. Sokkal fontosabb szerepe jut azonban még ebben az éjszakai világításban is a Napnak. Mert, ha még éjjel van is a mi földrészünkön, vagyis a Nap sugarai a földgolyónak másik oldalát világítják is meg közvetlenül, mégis a sugarak egy része eljut a világűrbe és körülöztöni az egész földet körülvevő tért. Ebben a földkörül térben különféle gázrészecskék lebegnek, melyek a rájuk eső napsugarakat visszaverik. Ez a visszavert fény okozza a kutatások szerint a holdtalan éjszakák világosságát.

Pusztítja-e a hangya a kártékony rovarokat?

Az erdőnek legkártékonyabb ellenségei a kicsiny, sokszor alig látható rovarok. Ezek pusztítják el a hatalmas fák törzseit, ezek teszik tönkre a fák leveleit. Sokáig azt hitték, hogy ezeknek a kártékony rovaroknak legnagyobb pusztítója az erdei hangya, amely különösen ezekre a kártékony rovarokra vadászik. Az újabb megfigyelések azonban mást mondanak. A pontos kutatások kimutatták, hogy a nyári időszak alatt egy-egy hangyaboly lakói körülbelül csak 198.000 kis rovarot hoztak le, s ezek közül is aránylag nagyon kevés volt a kártékony rovar; legtöbbje légy, szunyog, pók volt. Kifűnt tehát, hogy az erdei hangya minden szorgalma mellett sem oly hasznos állatka, mint azt eddig hitték.

A fák másodvirágása.

Bizonyára sokszor megcsodáltuk már nyár végén az újra zöldelő és virágozó fákat. Vajjon miért hullatja el a fák egyményelike lombját idő előtt, épen nyár közepén a legmelegebb, legszebb napokban? Tudjuk azt, hogy minden növénynek, de különösképpen a terebélyes, hatalmas fáknak fejlődésük folyamán sok nedvességre van szükségük. Ez a szükséges vízmennyiség bőven áll rendelkezésre tavasszal, amikor a fa lombot hajt, virágot fakaszt s a kezéresz természetig megtelik üde, zöld szinzel, szinbél-szabán szinű virággal. Majd jön a nyár száraz, tikkasztó melegével, amikor a sok nedvességre szoruló fák levelei víz hiányában elhullanak, elszáradnak. Őszkor, amikor a csapadék ismét megövedkedik s még elég meleg van ahhoz, hogy a növényzet tovább viruljon, beköszön a fák újralombosodásának, másodvirágzásának korszaka. Az őszi nedvesség elég ahhoz, hogy a fa új rügyet, új levelet, sőt még új virágot is fakasszon s valóban szép meleg, őszi napokon ismét kivirítanak a gesztenye- és akácok. Természetesen a termés megérésére nem kerül a sor, a késő őszi fagyok még idejekorán megakadályozták ezt és így a fák tartalékanyagát (amelyet a fa a következő tavaszra raktározott fel) ez a kései, amúgy is meddő termés nem használja föl. Érdekes körülmény az, hogy mennyire befolyásolja a másodvirágást a növény, illetőleg a fa környezete. Erős, mesterséges fénynél kitett ágakon előbb megindul a másodvirágás, hasonlóképpen gyárak közelében a fűst hatása is nagyértékben elősegíti a másodvirágás folyamatát.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(5. közlemény.)

V.

Az áthúzott számítás.

A kapitány, amint a Robert Tommal folytatott párbeszéd megérlette benne galád elhatározását, visszasietett kabinjába. Ez a megoldás valamelyest megnyugtatta, mert sötét lelkében már szikrányi nyoma sem volt az emberi érzésnek. Egy volt fontos számára: megkezdett játékát leplezetlenül végigvinni. Robert Tom vessen magára — dörmögte — hogy olyan dologba ártotta magát, amihez semmi köze sincsen. Megkönnyebbülten hevert le a ágyára és egy pohár whiskyvel derítve föl magát, elgondolkozott az ázsiai eseményeken. Így tűnődött egy darabig, majd kisvártatva kikialtolt egy arra cirkáló matróznak:

— Hé, te!
A matróz belépett.
— Parancs.
— Küld be Reversont.

A fiú szalutált és eltávozott.

Nemsokára megjelent Reversion az ajtóban. Az arca rettenetesen feldagadt és csak az íment tért magához.

— Na, te szépen festesz, mondhatom — szóló rá nevéve a kapitány. — Olyan a képed, mintha forró kását fujnál...

Reversion leült egy székre és bosszúsán nézegette magát az asztalon talált kézitűkőben.

— Ezt még megkeserül az a pelyhesállú siheder.

— Sohse fitymáld. Utólag beismerhetnéd, hogy remek csapás volt, amit rád mért. Te mindig büszke voltál ökleidre, most megismerkedhettél a konkurenciával — nevetett King.

— Hagyjuk a tréfát. Nem sokáig halogatom a leszámolást Robert Tommal.

— Már elkéstél vele.

— Hogy-hogy? — fortyant fel Reversion.

— Én már elintéztem ezt az embert. Ledobattam az emberekkel a hajófenékre.

— Akkor majd ott veszem munkába a fiatalembert.

— Annak a kamrának nem fogod kinyitni az ajtaját.

— És ugyan miért nem? — csattant föl az ács. —

Talán védelmébe veszi őt velem szemben?

A kapitány szorosan Reversion mellé húzta a székét.

— Ez az ember többet tud a kelleténél.

— Megtalálta az iratokat?

— Lehet. Nem akart vallani. De én biztosra veszem, hogy mindent tud és mihelyt partraszáll, ránk uszítja a kopákat.

— Akkor végeznünk kell vele.

— Más nincs hátra. De ha elterszük láb alól, számonkérhetik tőlünk. Mi azonban egyszerűen lent felejtjük ökelmés és ha mindent ügyesen elrendezünk, ki bizonyítja ránk, hogy nem járkálása közben csapódott rá az ajtó és önhibájából pusztult ott el?

Az ács a pokoli terv hallatára meglegedetten bölintott:

— Ön a fejével dolgozik, King úr, én meg az öklömmel. Hát az öklöm most félreáll, legyen az ön ravasz terve szerint...

A kapitány most a vasládához lépett és kinyitotta a fedelét. Vaskos iratkötegeket emelt ki belőle az asztalra. Ismételten átrendezte és megolvasta az iratokat.

— Nem hiányzik belőlük — szólott. — De nem árt az elővigyázatosság.

Amint így tervét sikerültnek gondolva önelégedett mosollyal rakosgatott vissza mindent a ládába, észrevette, hogy Reversion feje rá hanyatlik a szék háttára és mély álomba merül.

Az ablakon át már gyér világosság szűrődött be. Hajnalodott. A kapitány ruhástul dőlt le a ágyára és ő is nyomban elszenderedett. Talán egy órát alhattak, mikor erősen megkopogtatták az ajtót.

Káromkodva támolygott King az ajtóhoz és fölszakította:

— Ki az? Mi történt?

Az egyik éjjeli őr állt előtte feldult arccal:

— Jelentem, az egyik utas vízbevetette magát.

— Kicsoda? Az az öreg úr, vagy a kínai?

— Nem. A jelek szerint Robert Tom. A kormánylánc medrébe szolgáló ajtót nyitva találtuk. Azon át megszökhetett a kamrából.

— Ezer ördög és pokol! — kiáltott a kapitány — akkor el vagyok veszve. Hé, talpra Reversion! Robert Tom elment!

VI.

Rabságból — fogságba.

A felkelő nap már széthintette aranyugarait, mire Robert Tom mintegy ötfélorai úszás után partot ért. Mikor az első parti sziklára felkapaszkodott, jártányi ereje se volt már. Csúszva tett meg néhány métert egy sima kőlapig, hová leroskadott és nyomban mély álomba merült.

Késő délután volt, mire kinyitotta szemeit. Első pillanatokban meglepetve nézett körül. Nem értette, miként került erre a napégette szikladarabra, de csakhamar átvillant agyán az elmúlt nap egymás pergő gyorsasággal követő minden eseménye és csak most mérhette föl pihent, világos fejével, hogy milyen életszedelemből menekült meg. Ruházatát a perzselő nap régen megszáritotta, de a zsebében levő holmikát a többórú azás fönkretette. Iratai elmosódtak, zsekéje berozsádósodott, órája megállt. De hirtelen eszébe jutott a vízhatlan hálósák. Amint kibontotta, örömkialtás hagyta el ajkát. Mindjárt legfelül konyakkal telt palackot, kétszeresült és hűskenyerveket talált. Egy per se ment bele, máris lakomához látott. Kínzó éhségét elverve átvizsgálta a zsák további tartalmát. Kevés dolog volt benne, de mindmégannyi felbecsülhetetlen érték ismeretlen magányában. Egy revolver, mintegy harminc tölténnyel, egy vékony gyapjútakaró, egy kulacs víz, sebtapsak, rovarháló, tűzköves gyújtószinór és néhány csomag dohány.

Egy volt most már hátra, a legfontosabb: megállapítani, hogy hová is került tulajdonképpen? Azt nagyjából tájékozva volt a kínai szavaiból, hogy a Las Tres Marias sziget-csoport egyik szigetére vetődött, de számtalan apró szigetekre volt itt egymás mellett. Javarésze lakatlan, mert bár bújó növényzetű, eléggé gazda — on termő föld volt, a tengerpart a tengeréke sziklazátony miatt hajózhatatlan volt, a szigetek mellett elhúzó partvidék viszont kopár és ember nemlaka terület. Az első város, az ősi azték Acapulco sok száz kilométernyire volt innen.

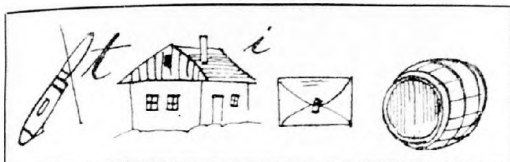
Ennyit tudott Tom, amint rövid felfedező sétájára indult, ami meglehetősen vigasztalan körülmény volt, mert ha harapnivalót talál is majd a zöldszínbén pompózó szigeten, vajjon bukkan-e ivóvízre? A szabaddulás módjára egyelőre még nem is gondolhatott. Az volt a legfontosabb tehát, hogy ellássa magát a legszükségesebbekkel. Néhány napra megvolt mindene, e ki tudja, mi lesz aztán?

Am Tom elvetette ezeket a sötét gondolatokat és vidáman indult a sziget belseje felé. Úgy látszik, én leszek a második Robinson — mondotta mosolyogva magában.

(Folytatjuk.)

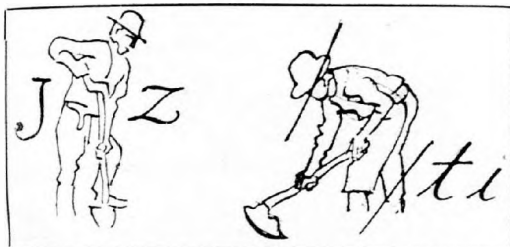
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Heckmann Margit Dombegyházról.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte ifjú Horváth V. Miklós Jászapátiról.)

3. Kereszt-szörejtvény.

1	4		6	7	8
2			22	9	
	5	21	23		
	3				10
	20			11	
19		16	15		12
		17	25	14	
24					
18			13		

Vízszintes sorok :

- Léggöri nedvesség.
- Embernek van.
- A selyem ilyen.
- A föld némeleykor az.
- A hold is az.
- Háziállat.
- Mássalhangzó kiejtése.
- Gabona.
- Tavaszi virág.
- Ázsiai tó.
- Családban van.
- Versben fontos.

Függőleges sorok :

- Az órának egy része.
- Női név.
- Hosszmérték.
- Vándormadár.
- Éneklőmadár.
- Levegő neve.
- Északi vármegye.
- Ilyen bor is van.
- Felkiáltás.
- Háziállat.
- Reggel mondjuk el.
- Szél neve.
- A papírost így árulják.
- Személyes névmás.
- Baromfiak laknak benne.

(Beküldte Tóth Vendel Szakályról.)

4. Betűrejtvény.

SSSSSSS j 1

(Beküldte ifjú László Ferenc Szalafőről.)

5. Betűrejtvény.

NY .D

(Beküldte ifjú Andráska Ferenc Szőlősgyőrökről.)

6. Verses számrejtvény.

Gróf úr egyik sétájakor De amit szedsz annak fele
Igy szólt az inasához: És felének megint fele
«Nézd csak, Ferkó, mily szép alma Az enyém lesz, ez esetben
Van ott a fan, az udvarba. Vihetsz almát te ki innen.»
Menj el hamar, kérjél egyet Megy a Ferkó nagy örömmel
Megfizetem, bármit kérsz. De mielőtt a fához ér,
Ott is van már az ajtóba. Még két ajtó s még két ör kér.
Hol egy ör áll s így szólítja: Ugyanannyit kér mindenik
«Jer be, monda, majd meglátom, Mint az első, így beszélek.
Milyen ember vagy barátom. Vajjon mennyi almát szedtet,
Szedhetsz almát, meg engedem. Mig ő egyet kivihetett?

(Beküldte ifjú Kulcsár János Rózsszászgről.)

7. Tréfás kérdések.

- Mi végre teremtetten Isten a cigányt?
- Ha tesznek hozzá, kevesebb lesz; ha vesznek belőle, nagyobb lesz.

(Beküldte Batha Kálmán Ispánkról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 18-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 12-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

- Képrejtvény: A harag vége a megbánás kezdete.
- Képrejtvény: Csak egy kislány van a világon.
- Betűrejtvény: Kiscsány, Nagycsány.
- Szörejtvény: Katasztrófa a tengeren.
- Számítási feladvány: Negyven perc alatt ürült ki a hordó.

6. Versetalány: A sári pap írása.

7. Betűrejtvény: Ökörszem.

Megejtették: Boros Mariska, Greskovits Ferenc, Tatai Lajos, Szakály Piroksa, Nagy Lajos, id. Baráth Miklós, Polgári Amika, Gonda Vince, ifjú Hajdu József, Barta Lajos, Csóka Kázmér, ifjú Ritecz János, Dirzsa Sándor, Ritecz János, Kotymán Mariska, Virágos Sándor, Perez András, Csász Károly, Borics István, Olasz Sándor, Nyerta István, Szabó István, Szász János, Walter Antal, Bene Lajos, Zakár László, Molnár Lajos, Kozicz Ilona, Kozicz Bözsike, N. Tóth Juliska, Szántó János, Sági Lajos, Szalay István, Koska Magda, Nagy József, Jakab László, Tóth Bözsike, Eperjessy Péter, Eperjessy Irén, Rencsicsovszky Annuska, Rencsicsovszky István, Mester Erzsike, Mester István, Lehécz Pál, Valkai Pál, Szikszai János, Gyánó Sándor, Németh Lajos, ifjú Horváth József, Horváth István, Bári István, Niklai János, Katolikus Olvasókör M. sz., Káli Jenő, Dani Lajos, Soltész Rudolf, Mészáros Erzsi, Vörös Kálmán, Kaszás Ilonka, Tóth Pál, Molnár Elek, Bacsó János, Hortana János, ifjú Szalay Szilárd, Röllly Róza, Palotás András, Szabó Kálmán, Berecz István, Gulyás István, Berta József, Borbély Károly, ifjú Bodnár János, Rencsicsovszky Sámuel, ifjú Nagy István, Orovetz János, Galambos Imre, Pados Irenke, Csontos Péter, Benedek Károly, Benedek Károlyné, Benedek Ilonka, ifjú Benedek Károly, Benedek Gyula, Bodnár János, Jung Boriska, Nyiraty Mihály, ifjú Komjáti András, özvegy Török Gáborne, Nagy Zsuzsónka, Kollmann Ferenc, Püski Gábor, Fater Gyula, Borócz János, Kirschner Jolán, Német Pál, Tajti Sándor, Békéfi László, Illés Ferenc, ifjú Pummer Ede, Guttmann Erzsike, Nevelten, Vörös Vince.

Jutalomkönyvet nyertek: Sági Lajos (Erdőtelek), Szabó Kálmán (Nádudvar), Káli Jenő (Boronád), Nyeste István (Mezőkövesd), Molnár Lajos (Gyöngyösoroszi).

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERMALMA

Tel. 5. Sürg.-cím: Bagi, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjórókat, készíti géplakatos-, vasesztergályos-, rézöntő-, kazán- és autogéneszt munkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kútfurrási vállalata teljes szavatossággal készíti új ártézikutakat bármily mélységre, végez próbafúrásokat és elapadt ártézikutak rendbehozását. **A STOCK motor- és ekegyár kerületi képviselője.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. K. Nádudvar. Az ilyen rejtvény nagyon bonyolult és bizonyos szaktudást is igényel. Most kérünk. — B. V. né. Zselicszentpál. Ehhez hasonló már megjelent lapunkban. Most kérünk. — Ifj. A. F., Szőlőgyőrök. Válogatunk belőlük. — Ifj. P. I., Szentes. Tréfái közül válogatunk. Rejtvényei is jók. — V. V., Kibicsérd. Tréfái is, rejtvényei is jók. — K. F., Matty. Jók. — K. B. J., Botyka. Rejtvényei jók. Türelmet kérünk. Öntől ebben az évben már közöltünk rejtvényt! Még nagyon sokan vannak, akik nem voltak ilyen szerencsések. Egyik tréfája is jó. — R. I., Debréte. Nemsokára sor kerül a pályázatra. Cégekét nem ajánlhatunk, csak levélben. Tessék válaszbelvéget küldeni és akkor levélben megadjuk a szükséges felvilágosítást. Legközelebb sor kerül egyik rejtvényére, bár ebben az évben már közöltünk Öntől rejtvényt. Viszont jutalmazunk kell azt a szorgalmat, hogy kilenc előfizetőt gyűjtött számunkra. Tréfáira is sor kerül. — L. J., Kenderes. A rejtvény jó. — B. L., Jászberény. Húsvéti jókívánásait — ha ektéve is — köszönjük és hasonlókat viszonozunk. Tréfái jók. Rejtvénye nem vált be. — K. R., Kisvárhely. Rejtvényei közül a negyedik bevált. — K. F., Tolna. Mindkettő jó. — B. J., Szellő. Betűrejtvény jó. Nem fogunk megfigyelni rejtvényeiről. Mivel azonban ebben az évben már közöltünk az Ön rejtvényeiből, türelmellel várnia kell. — J. B., Rakamaz. Ezek a tréfák nem váltak be. — Ifjú K. A., Gyöngyöshalás. Az első jó. — Ny. M., Szakály. Számrejtvénye jó, de olvasóink körében nem népszerű az ilyesajta rejtvény: most kérünk. — G. M., Jánoshida. Betűrejtvénye jó. — Ifjú H. J., Orosháza. Jók. — V. V., Kibicsérd. A fényképet visszaküldjük, ha postaköltséget mellékel. — K. M., Kalóz. Az első jó; a második tulkönyű. — L. P., Szakály. Jók. — N. L., Bagolásné. Tessék türelmellel lenni; nemsokára pályázatot lirdetünk és azon dolgozataival résztvehet. — Sz. I., Alsótapa. Képrejtvénye jó; közölni fogjuk. — K. I., Ság. Betűrejtvénye jó; tréfái közül az utolsó bevált. — L. J., Erdősokonya. Jók. — T. L., Mosonardó. A rejtvény jó, de a vers nagyon gyöngös. Most kérünk. — W. A., Bácsalmási szőlők. Jók. — K. J., Makád. A levél, mely hozzánk érkezett, annyira elmosódott, hogy nem tudjuk elolvasni. Kérjük, tessék tiszta papírral, tintával írni.

TRÉFÁK

A bor tulajdonságai.

Mikor Noé apánk az első szőlőtökét ültette, megjelent a sátán, aki irigylet az emberektől ezt a feleséget italt, s azt tanácsolta neki, hogy öljön meg egy birkát, egy oroszlánt, egy majmot s egy disznót s azok vérével vegyítse a föld közé. Noé követte a tanácsot s belekeverte a földbe a birka, oroszlán, majom és disznó vérével. Ennek következménye, hogyha az ember csak egy kevés bort iszik, szelíd és jámbor lesz, mint a birka. Ha még többet iszik, bátor lesz, mint az oroszlán. Ha iszik még néhány pohárral, jókedvű és tréfás lesz, mint a majom, de ha ezen túl is iszik, akkor olyan lesz, mint egy disznó.

(Beküldte Kungl János Perekedről.)

Az üzlet — üzlet.

Halásos ágyán fekszik az öreg Tevagy Jónás. A családja sírva állja körül. Megszólal az öreg:
— Kóbi — néz a legöregebb fiára — itt vagy-e?
— Itt vagyok! — mondja Kóbi könnyezve.
— Hát te Chájem?
Chájem is jelentkezik. Dolfit is megszólítja az öreg.
— Én is itt vagyok — mondja Dolfi.
— Hát te, kedves anyukom, itt vagy-e?
— Itt vagyok! — jajveszkel az öreg asszony.
— Ejnye sheonnaik, hát ki van az üzletben? — fõrmed rájuk a haladokló.

(Beküldte Kiss Sándor Űllőről.)

Kétértelmű válasz.

Egy béres, ki az uraságnál a szamarakat kezelte, rákiált a fiára.

— Te számár! Mi az én foglalkozásom?
— Hát... hát, szamarnevelő az édesapám — feleli megseppenve a gyerek.

(Beküldte Vörös Vince Kibicsérdéről.)

Gyerekszaj.

A kis Irénke azt kérdezi édes anyjától, hogy mik azok az angyalok,

— Testnélkül lelkek — feleli az anyja.
— Akkor miért mondta tegnap apuka a szomszéd Gizuskának, hogy hadd csókoljalak meg, drága angyalom? Hiszen a Gizuskának teste is van.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

A hallgatag cigány.

Két cigányfiú beállt egy jómódú gazdához. A gazda persze tudta, mit kell velük kezdeni. Kihoz tehát egy jó darab fehér kenyeret és kérdi:

— No fiúk, ki eszi meg ezt a darab kenyeret?

Megszólal az egyik:

— Ide vele, gazduram!

— Hát ezt a darab szalonnát, ki eszi meg?

Megszólal ugyanaz, aki azelőtt:

— Csak ide vele, gazduram!

— Hát ezt a kancsó bort ki issza meg?

— Csak ide vele, gazduram!

— Hát ezt a csomó fát ki vágja fel?

Oidalba löki a másikat a kőpé:

— Szólj már te is, ne légy olyan hallgatag...

(Beküldte Gulyás József Biharderekeről.)

Jogos kérdés.

— Kedves barátom, Ön a leányom kezével egymilliórd koronát kap.

— De remélem két keze van a kedves leányának?

(Beküldte Kozicz Ilonka Ságról.)

Mit keres?

Apa: Megtaláltad a lapdátad kisfiam?

Fiú: Nem, de a Mariska megtalálta.

Apa: Akkor hát mit keresel most?

Fiú: A Mariskát.

(Beküldte Borics László Jászberényről.)

Hidegvér.

Rabló: (a bokorból egy vándorló diák elé ugorva) Megálljon ifjú úr! Ha már nincs másképe, osztozkodjunk a pénzünkön!
Diák: Nem bánom! Csak kivele! Mennyi pénz van magánál?

(Beküldte Kishagoly Károly Botykáról.)

A községi fogdában.

Betörő: Náci, hogy kerültél ide be?

Fogoly: Szamar vagy, azt mondd meg, hogy kerülhetnék innen ki?

(Beküldte Borics László Jászberényről.)

Féltérette.

Egy ifjú házaspár vasárnap delután kirándulásról volt hazatérőben. A fiatal hölgynekének nagyon szorította a cipő a lábát; azért levette és a kezében vitte tovább. Az udvarias férj elkérte tőle a cipőt, majd viszi ő helyette. Így mendégelve találkoztak a férfi egyik barátjával, aki tréfalokozva így szólította meg őket:

— Ejnye barátom, nem szégyenled, hogy neked két cipő cipőd is van, a feleséged pedig meztláb jár?

(Beküldte ifjú Papp Imre Szentesről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1926. április hó 4-én.

Gabonavásár. 76-os tiszai búza 390—395.5, felsőtiszai 387.5—390 fejméreyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 385—387.5, 77-es tiszai 395—397.5, felsőtiszai 392.5—395, fejméreyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 390—392.5, 78-as tiszai 397.5—400, felsőtiszai 395—397.5, fejméreyei egyéb dunántúli és pestvidéki 392.5—395, 79-es tiszai 400—402.5, felsőtiszai 397.5—400, fejméreyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 395—397.5, róz 222.5—230, takarmányárpa 215—235, sörárpa 280—315, köles 185—195, zab 242.5—252.5, tengeri 180—185, korpá 162.5—165 ezer korona métermázánként.

Liszt- és őrleménypiac. Dupla nullás 6400, nullás 6200, kettes 5700, hatos 3000, takarmányliszt 2000, I-es rozsliszt 3400, 75%-os egység rozsliszt 2800 K kilogrammonként zákkal együtt.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 150—155.000, másodrendű 125—145.000, harmadrendű, csomagolásra 85—120.000, muhar-széna 165—175.000, lucernaszéna 170—200.000, zabosbükönyszéna 160.000, tengeri, szemes 190—200.000, takarmányrépa 60.000, alomszalma 62.500—75.000, zsupszalma 100—110.000, zsupszalma, géppel seprált 80—90.000 K métermázánként, zsupszalma egy kéve 4500—5000 K. — Mátakarmánypiac: Melás 900—950, repecogácsa 2650—2750, extrahált liszt 1400—1500, forgópogácsa 2650—2800, lenmagpogácsa 2800—3000, répszélet 1800—1900, malátacsirpa 1800—1900, malátatörköly 2600—2800, sörtörköly 2600—2800, pesti lótap 1300—1400, konkoly 1900—2000 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 180—200, bab, tarka 140—150, búkköny, tavaszi 340—360, cirokmag 120—130, csillagfűrt 170—190, koriander 240—260, kender 290—310, köles, fehér 380—400, köles, vörös 220—240, köles, szürke 200—220, köles, tarka 190—200, lenmag 540—560 ezer K. Lohere, nyers, nagyaránkas, nem tisztított 2400—2600, lóhere, nyers, nagyaránkas, tisztított 2600—2900, lóhere, nagyaránkas 2900—3200, lóhere, vörös, olomzárolt 3400—3600, lóhere, fehér, olomzárolt 3800—3900, lucernamag, nyers, nagyaránkas, nem tisztított 2200—2400, lucernamag, nyers, nagyaránkas, tisztított 2500—2900, lucernamag, nagyaránkas 3100—3400, lucernamag, vörös, olomzárolt mag, nagyaránkas 3100—3400, lucernamag, vörös, olomzárolt 3800—4000, lucernamag, fehér, olomzárolt 4100—4200, mák 2350—2450 millió K. Muharag 190—200 ezer K. Mustár 1000—1100 millió K. Napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, tatárka 170—180, tokmag 540—560 ezer K métermásánként.

Sertésvásár. Könyvisertés 14—16.000, közepes 18—18.500, nehezebb 20—20.250 K kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavasár. Ökür legjobb minőségű 11—13.000, kivételesen 13.500—14.000, közep 8000—10.500, gyengébb 6000—8000, bika jobbminőségű 9—11.500, kivételesen 12—12.500, közép és gyenge 6500—8500, tehén jobbminőségű 9.500—12.000, kivételesen 12.500—13.000, közép és gyenge minőségű 6—9000, kicsintozni való marha 3—6000, nővendékmárha 5—9.500 K kilogrammonként élősúlyban.

Szurómárhavasár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 13.000—16.000, kivételesen 15.000, másodrendű 11—12.000, élő bárány 11.000—12.000 K kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrök. Elsőrendű belföldi fehér jármosókrök 12—13.500, elsőrendű belföldi tarka jármosókrök 10—12.500, friss fejtestehen 12.500—15.000, egy és fél éves úszók 13—14.000, egy és fél éves tinók 11—12.500 K kilogrammonként élősúlyban.

Juhvásár. Kiverő- és anyajuh 6000 K kilogrammonként élősúlyban. Gyapjú. Uradalmi gyapjú 23—25.000, kivételesen 25—28.000 K kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 14.000—16.000, borjubőr 22.500 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 35—65.000, tyúk darabja 40.000—80.000, hizott ruca kg.-ja 40—45.000, ludzárud lud kg.-ja 40—45.000, hizott pulyka kg.-ja 40—45.000, sovány pulyka darabja 80—100.000, libamáj kg.-ja 80—150.000, ludzsír kg.-ja 45—60.000, tojás darabja 1100—1500 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 35—45.000, nagyban 30.000, ponty kicsinyben másodrendű 25—35.000, nagyban 24.000, harcsa 50—09.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4600—5200, tejszính literje 40—5000, tejfel literje 20—26.000, vaj kg.-ja kicsinyben 76.000—86.000, nagyban 56—62.000, tehéntúró kg.-ja 12—16.000, juhtúró kg.-ja 36—45.000, grói sajt kg.-ja 55—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 36—50.000, nagyban 24—28.000, emmentáli sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—90.000, nagyban 45—50.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2500—6000, petrezselyem 2500—7000, zeller 4000—7000, karalábé 3000—6000, vöröshagyma 1600—3000, fokhagyma 14—28.000, cékla 4000—8000, fejeskáposzta 4000—6500, kelkáposzta 4000—11.000, vöröskáposzta 6000—8000, fejes saláta darabja 2000—8000, rózsburgonya kg.-kint, kicsinyben 1500—2000, nagyban, métermásánként 130—150.000, sárgaburgonya kg.-kint, kicsinyben 1200—1400, fehérburgonya kg.-kint, kicsinyben 1000—1200, nagyban, métermásánként 65—70.000, retek 3000—7000, torma 8000—28.000, sóska 30.000, spenót 10.000—14.000, champingomba 50—80.000, alma 7000—40.000, körte 20—40.000, dió 8000—18.000 K.

Borpiac. Az árak változatlanok. 8—9 fokos borokért 200 koronát, 10—11 fokos borokért 250—300 koronát, magasabb fokú borokért 350—400 koronát és feljebb fizetnek. Malligand-fokkonként és literenként termelőállomásról. Balatoni fajborokért, badacsonyi, csopakai és móri borokért stb. 8000—12.000 K-ig kérnek és fizetnek literenként. A vörösborpiac elhanyagolt. Fekete otelőért, melyből néhány vagon kiveteli cölökre használtatott, 200 K-tól kezdve fizetnek Malligand-fokkonként és literenként Gyöngyösön.

Idegen pénznemek legmagasabb ára április hó 6-án. Angol font 348.900 K, dollár 71.550 K, cseh korona 2119.5 K, szerb dinár 1259.5 K, francia frank 2510 K, lengyel zloty 9000 K, román lei 302 K, olasz lira 2888 K, német márk 17.035 K, osztrák schilling 10.107 K, svájci frank 13.810 K. — Arany- és ezüstpénzek: 20 koronás arany 287.000 K, ezüst koronás 6000 K, ezüst forint 15.500 K, ezüst ötkoronás 31.000 K.

Főzserkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlak György. Főmunkatárs: **Meskö Zoltán.** Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Pálínkfőző- és mosógüstök vörösrézből.
RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudrol et Csepel W. M. vándergyű
szőlőpermetezők

leg olcsóbb gyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL részru-
gyár Bpest, IX., Öllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos ellátására mint **TERÉNY SAMU** cég-
lőnök nevére Öllői-út 19. szám alá intézendők.

Palkányirtó, egérirtó, mezei egérirtő
„RATINOL“ irtóanyag.

Biztos hatású irtószér, gyökérensen irt. Máz állítara,
emberre ártalmatlan. Békébeáll anyag. Napárban után-
vételi szállítja: **RATINOL LABORATÓRIUM,**
Budapest, VII. ker., Murányi-utca 36. szám.

Ékek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszálók,
marokrakók és kévekörtő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecsavágók, rindavágók, darálóok,
morzsolók a minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a
„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők legutányosabban.

Hungária dróttónal olcsó
és jó.

HAIDEKERSÁNDOR R.T.
szodronymű
Budapest, UIHÉ-út 48/27. Fiók: P6-utca 59.

Árak:
m²-ként 6.800 K
közepes 12.400 K
erős ... 23.000 K
és forgalmi adó.

Közbenso minőségek is kaphatók

Kérjen ingyen képes árjegyzéket és mintát.

MEGBIZHATÓ
jónímeségű árut a legelőnyösebb árban a

«**HANGYA**»
viléki szövetkezetben
lehet vásárolni.

Kaphatók: vászón, karton, kanavász, zeфир,
szövet, kéz férfi és női ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabókéllékek, valamint minden-
nemű rövid-, kézmű-, kontéciók és díszmű-
áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és
munkásbakancsok.

Dr. Héray Andor
Orsz. Földbírtokrendező Bíróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és Búletárterületi Irodája.
Budapest, IX., Rákócs-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját az
UJ BARÁZDÁT és a legszebb
hétillapját a **VASÁRNAPOT**
hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóitörőhöz csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizető-
ket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetelförzögők frontjával szemben! Lapjaink olvasó-
itörőhöz csatlakozni, minden önértékes magyar ember házias kötelessége.

XVI. m. kir. Osztálysorsjáték

72.000 sorsjegy. 36.000 nyeremény.

Minden második sorsjegy nyer!

Lehető legnagyobb nyeremény

5.000.000

ötmilliárd korona

1 jutalom három milliárd kor.
1 nyeremény két milliárd «
1 « egy milliárd «
1 « 500 millió «
1 « 400 millió «
1 « 250 millió «

stb. stb. korona készpénzben. — Összesen :
több mint 55 milliárd korona,
mely összeget készpénzben fizetnek ki.

Az I. osztály huzása
április 15-én kezdődik.

A sorsjegyek hivatalos árai osztályonként:

Nyolcad:	Negyed:	Fél:	Egész:
25ezer K	50ezer K	100ezer K	200 ezer K

Sorsjegyek minden árusítónál!

A köszvény és rheuma

oly szörnyű betegség, amely nagyon el van terjedve és igen sokféle alakban mutatkozik. A tagokban és ízületekben fellépő fájdalmak, dagadt végtagok, elnyomorodott kezek és lábak, vonaglás, szurás, szaggatás a test minden részében, sőt még a látás meggyengülése is gyakran a köszvényes és csúszos megbetegedés tünetei.

Amilyen sokféle alakban mutatkozik ez a betegség, oly sokféle gyógyódot és gyógyszerit, keveréket és kenőcsöt ajánlanak a szenvedő betegeknek e baj ellen. E szerek legnagyobb része nem gyógyít, legfeljebb enyhülést nyújt. Ezzel szemben én Önnek egy teljesen ártalmatlan, gyorsan ható ivókurát ajánlok.

Hogy gyógyódom további elterjedését lehetővé tegyem, elhatároztam, hogy mindenkinék, aki frásban hozzám fordul,

teljesen díjtalanul

küldök egy próbaküldeményt ivókurámból a róla szóló tanulságos könyvecskével együtt. Akit fájdalomkínóznak és gyorsan, alaposan és veszélytelenül meg akar szabadulni kínzó bajától, írjon még a mai napon a következő címre:

E. Pasternack Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13. Abt. 302.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

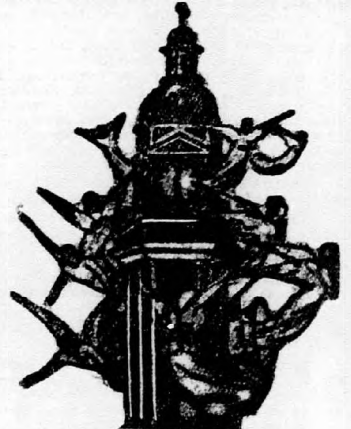
„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

A LEGJOBB GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Mailaszkovszky: Állattenyésztési tanácsadó ...	15.000	Zaitschek: Miképen állítsuk össze a fejtehenek takarmányát. ...	15.000
Kovács: Házinyúl mint haszonállat ...	15.000	Bitter: A kukorica mint sztemtermény és mint takarmánynövény ...	35.000
Kis Mihály: Az igasló tenyésztése ...	25.000	Bernátsky: Az ehető gombák ...	35.000
Molnár: A gyümölcsértékesítése ...	25.000	Schandl: A szarvasmarha tenyésztése ...	30.000
Sierbán: A kendertermelés és áztatásról ...	15.000	Kunduljevics: Végezés és ragadós állati betegségek elem. I—II. rész ...	50.000
Wégh: Bolgárkertészet ...	25.000	Fehér: Takarmánynövények termesztése ...	19.000
Winkler: Baromfihibázás és értékesítése ...	15.000	Gyurky: Az előrehaladt borkezelés ...	30.000
Czapary: Virágtenyésztés ...	65.000	Károly: Réti és legelőmivétele ...	26.000
Wittlén: A hussertenyésztés időszériű kérdései ...	15.000	Kaszás: A gazdaember tüköre ...	33.000
Ignácz: Méhészet ...	35.000	Kovács: Juhitenyésztés ...	40.000

Megrendelhetők a „VASÁRNAP” kiadóhivatal könyvszálya útján Bpest, VI., Ó-utca 10.
Könyvek ára az összeghez előzetes beklüldésével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv 400K-val drágább.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással legyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berliini-tér 2. sz.
(Bejárat Gyár-utcából.)

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerékpáralkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól.

Láng Jakab és Fla kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Szakorvosí-rendelő vér- és nemibetegék részére. Ez őst salvarsan-olúsz. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

TELEFON: 906-80, 81. **„CHINOIN”** gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára r-t. **UJPEST.** TELEFON: 906-82, 83.

Most permetezze gyümölcsfáit, hogy jövedelmező termése legyen!

Az összes áttelelő rovarkártevőket (paizstetűt, vértetűt, lepke r stb. petéit) elpusztítja.

ENDALMOLA

A fa kérge kisimul, megifjodik, a káros mohák, zuzmók eltűnnek.

Minden sebhely bekenésére

a vértetű letelepedését meggátolja.

SULFAROL

POLIBAR

Kolloid kén.

Szilárd mészkénle.

2—3 kg gyümölcs árának befektetése a terméstöbbletben többszörösen megtérül.

FUTOR

szénsavas takarmánymész, vegyíztá, fedezi az állatok konyhasószükeéglétét is.